ՆՈՒՄԷՐՕ 1931 | 1884 ՅՈՒՆՎԱՐ 18 ՉԱՐՇԸՆՊԷՃ | ՄԷՔԻՋԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

ԱՊՕՆԷ ՇԻՐԹԼԱՐԸ

Մէճիտիյէ 20 ղուրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . . 200 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 105 »
Իւչ այլըգ . . . . 55 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 240 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . . 125 »

40 ՓԱՐԱ.

ԹԷՐՃԻՒՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՕԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԻԼԱՆԱԹ ՇԻՐԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3րնճի սահիֆէյէ . . 5 ղրշ.
4րնճիւ սահիֆէյէ . . . . . . 2 »
ԻԽԹԱՐ. Պանգա, Շիրքէթ վէ մէճլիսլէրը սարրաֆիյէյէ այիտ իլանաթ.
2 վէ 3րնճիւ սահիֆէլէրէ . . . 6 ղրշ.
4րնճիւ սահիֆէյէ . . . . . . 4 »
Զիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթ այրըճա բազարլըգ օլուր։
Մէքթուպը նաֆիյա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր։

40 ՓԱՐԱ.

Խտարէխանէսի, հէյէթը թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սիթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 խանէտէ տիր։ — Կազէթանըն ուսուլը խաւրէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէքեանա միւրաճաաթ օլունմալը կիւլի, քեաֆֆէի մէքեաթիպին տախի անըն նամընա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Տիւնքի Պօստըն քէմալը ինթիզամըյլա նէշր իթտիկի պիր չափքայէ կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ Սուտան վուգուաթընըն հագգընտա անգաչըպ Մըսըր հիւքիւմէթինէ պիր նօթա իրսալ իտէճէքմիշ։

*

Էվվէլքի կիւն Սատրազամ հազրէթլէրինին թահթը րիյասէթինտէ օլարագ Պապը Ալիտէ պիր մէճլիսը մախսուս ինիգատ իտէրէք Մըսըր մէսէլէսինէ տաիր կէճ վագթա գատար միւզաքէրաթ ճէրէյան էյլէմիշ տիր։

*

Գահիրէտէն ալաֆր. յունվ. 25 թարիխիյլէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, Ինկիլթէրրա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Սուտանտա պիր մէմուրիյէթէ թային օլունան կօրտօն փաշա Գահիրէյէ մուվասալէթ էյլէմիշ տիր։

*

Ժէնէրալ Հիքս օրտուսընըն պիր գըսմը գըրգընտան գուրթուլմուշ օլտուղընա տաիր պիր շայիա պուհուր իթմիշ իսէ տէ, Գահիրէտէն չէքիլէն պիր թէլէկրաֆ՝ մէզքիւր շայիայը գաթիյէն թէքզիպ իտէյօր։

*

Մըսըր խըտիվի սապըգ Իսմայիլ փաշա հազրէթլէրինին Րօմայա մուվասալէթ իթտիկի խապէր վէրիլիյօր։

*

Գահիրէտէն Սէնթօտօրա խապէրլան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սինգաթ չէհրի Սուտան ասիլէրի թարաֆընտան թէմամիյլա մուհասարէ իտիլմիշ օլմաղլա, արթըգ օ չէհրտէն իւմիտ գալմամըշ տըր։

Լօնտրա կազէթալարը՝ կէչէն կիւն Սըր Չարլս Տիլքէն պիր մէքթուպընը նէշր իթմիշ իտիլէր։ Մէքթուպը մէզքիւրտէ մաամախլէյհ տիյօր քի, Մըսըրա կիթմէքտէ օլան Ժէնէրալ կօրտօն փաշանըն բլանը՝ աթիգ Սուտան հաքիմլէրինին հիւքիւմէթինի թէճտիտ ու թէէսիս իթմէք իչիւն իճրայի միւզաքէրաթտէն իպարէթ տիր։ Սըր Չարլս Տիլքէն իւմիտ իթտիկինէ կէօրէ, Սուտան էհալիսի պու թէքլիֆի գապուլ իտէրէք, Մէհտինին տավասընը թէրք իտէճէքլէր տիր։ Օ հալտէ կօրտօն փաշա՝ իպգա օլունմուշ օլան Սուտան հաքիմլէրիյլէ թիճարէթ ահտնամէլէրի ագտ իտէճէք, վէ պունլարտա էսիր ախզուլութաս գաթիյէն մէն օլունաճագմըշ։

*

Բէլ Մէլ կազէթէսի էֆքեարընճա, Գահիրէտէ մուգիմ Ինկիլիզ բօլիթիգա մէմուրը Մ. Պէյրինկ՝ հիչ տէյիլ իսէ պիր աղ վագըթ իչիւն Մըսըրա, վէ Ժէնէրալ կօրտօն փաշա տախի Սուտանա ամիրը մուխթար օլմալը իմիշլէր։

*

Գահիրէտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, հէր կիւն Ապտինին ահրայընտա իճրայի միւզաքէրէ օլունարագ, պունտա խտիվ Թէվֆիգ փաշա իլէ Նուպար վէ Ռիազ Գատրի փաշալար հազարաթը վէ Ժէնէրալ Վուտ հազըր պուլունուրլար իմիշ։

*

Ինկիլիզ բարլամէնթօսընըն մուհաֆազաքեար ազասընտան Մ. Աշմէթ Պարթլէթ՝ Ինկիլթէրրանըն էյ էյալէթի միւնթէխիպլէրինէ խիթապէն պիր նութգ իրատ իթտիկի սըրատա, Մըսըր ահվալինին բէք վէխամէթլի օլտուղունը պէյան իտէրէք տէմիշ քի, Ինկիլթէրրա՝ Սուտանը թէրք իտէմէզ, վէ Ֆիլվագի Թիւրքիանըն պիր էյալէթինի վէ Մըսըրըն պիր գըթաի միւլհագասընը Ինկիլթէրրանըն թէրք իթմէյէ հագգ ու սէլահիյէթի եօգ տըր։ Էկէր Ինկիլթէրրա՝ տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ սուրէթը տօսթանէ վէ նամուսքեարանէտէ իճրայի մուամէլէ իտէճէք օլուր իսէ, Մըսըրտա հէր տիւրլիւ նուֆուզ օլապիլիր, լաքին պու չէյ օլմագ իչիւն Մ. Կլատսթօնըն բօլիթիգասը թէպտիլ իթմէլի տիր։ Մէշհուր լօրտ Բալմէրսթօնըն իթթիֆագը աթիգի իպգա օլունմալը, վէ Թիւրքիա տախիլիյէսինտէ քէնտիսինէ տօսթ վէ միւթթէֆիգը հագիգի պիր տէվլէթ օլտուղունը հըսս էյլէմէլի տիր։

—

Պէյօղլու բօլիս միւտիրի Պահրի փաշա հազրէթլէրի հագգընտա մէնը մուհաքէմէյէ տաիր թանզիմ իտիլմիշ օլան գարարնամէ Շուրայի Տէվլէթ միւտտէի ումումիլիյի թարաֆընտան միւթալաա օլունարագ, պաղը միւհիմ նօգթալար ունուտուլմուշ օլտուղընտան, մէսէլէնին եէնիտէն տաիրէի իսթինթագա հէվալէ օլունտուղը Պօսթա Նագլէն խապէր վէրիլմիշ իտի։

Պու քէրրէ Շուրայի Տէվլէթ մուհաքէմաթ տաիրէսի միւսթանթիգի Հիքմէթ պէյ թարաֆընտան նէշր օլունան պիր փարագատա, հավատիսը մէզքիւրըն պիլասըլ ու էսասս օլտուղը, վէ պու միւսիլլու իթիրազ վուգուպուլտէ էվրագը տավանըն տէյիլ միւսթանթիգլիյէ, իլլա հէյէթը իթհամիյէյէ կէօնտէրիլմէսի ուսուլը մուհաքէմէ իգթիզասընտան պուլունտուղը պէյան գըլընմըշ տըր։

—

Պօրըն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Պէյօղլու միւսթանթիգլէրինտէն Ազմի պէյ՝ բօլիս մէմուրը Լ...ըն պաղը մէմուրինը Օսմանիյէ ալէյհինտէ սախթէ Ժուրնալ եազարագ հիւքիւմէթի ալտաթմըշ օլտուղընը քէշֆ ու իսպաթ էյլէմիշ տիր։

—

Վագթա օգունմուշ տըր.

«Պէյօղլու բօլիսլէրինին պաղըլարը տէրտէսթ էյլէտիքլէրի ատամլարը տարղ իթմէք ճիհէթինի մօտա ատտ իթմէքտէ օլտուղընտան, վէ Ֆրանսա թէպէասընտան պիր չախսը իսէ ֆէվգէլատէ տարղ իթտիքլէրի աթէշլիպա թարաֆընտան վէրիլէն բաբօրթտան վէ թարաֆընտան կէթիրիլէն չահիտլէրին իֆատէսինտէն անլաշըլտըղընտան տօլայը Ֆրանսա թէպէասը թարաֆընտան միւսթանթիգ տաիրէսինէ րիճաէն շիքայէթ վուգու պուլմուշ օլտուղը իշիտիլմիշ տիր։»

—

Լարիսատան (Եէնիշէհիրտէն) Վիէննայա եազըլտըղընա կէօրէ, հիւքիւմէթը Սէնիյէնին միւթէատտիտ մէմուրլարը՝ ախիրէն Եունանա թէպէա օլան արազինին հէր թարաֆընը տօլաշարագ, օրատա հէնուզ գալմըշ օլան Միւսլիմանլարը հիճրէթ իթմէյէ գանտըրըյօրլար իմիշ։

Պու հավատիսին սահիհ օլտուղը բէք մէմուլ իթմէյիզ. լաքին սահիհ օլսա պիլէ, պիզճէ պիր խաթա սայըլամազ. պու մէմուրլար՝ սայիր պաղը տէվլէթլէրին մէմուրլարը կիպի խըյանա թէշվիգ իթմէյօրլար եա։

—

Չէթինէտէն իշար օլունտուղընա կէօրէ, Գարատաղա թէպէի իյճապ իտէն կուսինա արազիսինի աքէր իլէ իշղալ իչիւն Բրէնս թարաֆընտան 4000 քիշի թահթը սիլահա ճէլպ ու տավէթ օլունմուշ տըր։

—

Աթինէնին գավլինճէ, զաթը հազրէթը Պատիշահի՝ Կիրիտ վալիսի Ֆօթիատէս փաշա հազրէթլէրինին 5 սէնէ իչիւն տահա թէմտիտ պույուրմուշլար տըր։ Պու պապտաքի իրատէի Շահանէ եագընտա սուտուր իտէճէք տիր։

Պաշի միւշարէյլէհ՝ պիր գաչ կիւնտէն պէրու խասթա եաթմագտա իմիշ։

—

Րումի տէքեմպէրին 30րնճը կիւնիւ Պուլկարիստան վիւքէլասը հէյէթճէ իսթիֆա իթմիշ օլմաղլա, էրթէսի կիւն բրէնս Ալէքսանտր՝ Մ. Ցանգօֆը ճէլպ իլէ եէնի պիր գապինէթօ թէշքիլինի էմր էյլէմիշ տիր։ Հէյէթը ճէտիտէի վիւքէլատա խալընըզ մալիյէ վէ ատլիյէ նազըրլարը թէպտիլ օլունուպ, եէրլէրինէ Տօգթ. Թ. Վօմիանօֆ ատլիյէ, վէ Մ. Սարաֆօվ մալիյէ նէզարէթլէրինէ թային գըլընմըշլար տըր։

—

Սիւթօմօրտան իշար օլունտուղընա կէօրէ, իքի Գարատաղըլը մէմուր՝ Գարատաղ լէհինտէ հէճէան հուտուտէ կէթիրմէք իչիւն, Միրտիթիալըն ավտալըլարընըն արազիսինի քէշֆ ու կիւզար իթմիշլէր տիր. Միրտիթիլէրին բէյլէրի՝ բրէնս Նիգօլա իլէ իճրայի միւզաքէրաթ իչիւն, իչլէրինտէն իքի քիշիյի մէմուր իթմիշլէր իմիշ։

—

Խուսաթիւթանտա եէնիտէն պիր իսեան զուհուրընտան գօրգուլմագտա օլտուղու խապէր վէրիլիյօր։ Աւստրիա-Մաճարիստան հիւքիւմէթինին՝ միւխթէլիֆ ասքէր ալայլարընը հարէքէթէ հազըր վէ միւհէյյա պիր հալտէ պուլունտուրմագտա օլտուղունը Բէսթէր Լօյտ կազէթասը եազըյօր։

—

Ինկիլթէրրա վէլիյի ահտը բրէնս տը Կալըն Լօնտրատան Հալթօն նամ մահալլէ հարէքէթինտէն պիր աղ էվվէլ, տէմիր եօլ մէթաիւրընըն թիւնէլինտէ պիր թագըմ բաթլայըճը էնզալարը հավի բաքէթլէր պուլունմուշ տըր։

—

Րիվայէթ օլունտուղունա կէօրէ, Ֆրանսա սէֆիրի Մարքի տը Նօայլ Պապը Ալիյէ պիր նօթա իրսալ իտէրէք, Եէմէնտէ վագը Հիւտէյտա Ֆրանսըզ գօնսօլօսընըն նիզամսըզ օլարագ հապս իտիլէն թէրճիւմանը իչիւն օն պին ֆրանգ թազմինաթ իսթէմիշ իսէ տէ, Պապը Ալի պու թալէպին հագլը օլմայըպ օլտուղունը տարղ պիր բէյ վէրմէքտէն մուխալիֆ թէրճիւմանըն էսպապը թէվգիֆի հագգընտա իճրայի թահգիգաթ օլունմասընը թալէպ էյլէմիշ տիր։

—

Թարաֆը հազրէթը Պատիշահիտէն Իթալեա գրալընա իհտա պույրուլան իմթիյազ նիշանընը գրալը միւշարէյլէհէ թագտիմ իչիւն Րօմայա ազիմէթ վէ պու քէրրէ Տէրսաատէթէ ավտէթ իտէն Ղազի Ահմէտ Մուխթար փաշա հազրէթլէրի՝ մայէթի իլէ պէրապէր տօղրուճա Մապէյնէ ազիմէթ իտուպ, մէզքիւր մէմուրիյէթի հագգընտա խաքիբաի Շահանէյէ արզը մալիւմաթ էյլէմիշ տիր։

—

Զուիցցէրիա ճիւմհուրիյէթի՝ մէմալիքը Օսմանիյէտէ մուգիմ էճնէպիլէրին էմլաք իշթիրա իտէպիլմէլէրի հագգընտաքի շէրայիթի միւնտէրիճ պուլունան 1867 սէնէսի բրօթօգօլընը գապուլ էյլէմէք նիյէթինտէ պուլունուր իմիշ։

—

Տէրգօս կէօլիւ ճիվարընտա վագը օլուպ սու մաքինալարը վազ իտիլէճէք օլան արազինին հագգը թասարրուֆընտան տօլայը էվգաֆ նէզարէթի իլէ Սու գումբանեասը պէյնինտէ պիր իխթիլաֆ մէյտանա չըգտըղընը կէչէնտէ եազմըշ իտիք։

Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, զաթը հազրէթը Պատիշահի՝ իխթիլաֆը մէզքիւրը իսթիխպար պույուրմուշ օլտուղլարընտան, օլ պապտէ թահգիգաթ իճրասընը էմր ու ֆէրման պույուրարագ, Նէթիճէի թահգիգաթտա արազիի մէզքիւրէնին միրի արազիսինտէն օլտուղը մէյտանը սիւպութէ չըգմըշ օլմաղլա, մէզքիւր արազի թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարիտէն Սու գումբանեասընա իհսան պույրուլմուշ տըր։

Պունըն իւզէրինէ մահալլը մէզքիւրտէ ինշաաթա իպթիտար օլունուպ, քեմալը կէլէճէկ իլքպահար կէօթիւրիւլէճէքմիշ։

—

Կէչէնտէ Պաղէսթինտէն Տէրսաատէթէ կէլմիշ օլան Ինկիլիզ ժէնէրալը Ուիլսօն ՞ պիր գաչ կիւն իգամէթ իլէ Ինկիլթէրրայա հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Զապիթը մումայիլէյհ՝ մայէթինտէ 6 միւհէնտիս օլտուղը հալտէ, Աքտէնիզտէն Պահրը Լութա (Մեռեալ Ծով) վէ օրատան Գըրմըզը տէնիզէ գատար աչըլաճագ գանալըն քէշֆիյաթընը իքմալ էյլէմիշ տիր։ Մումայիլէյհ՝ քէշֆիյաթը մէզքիւրէնին խարիթալարընը Ինկիլիզ հիւքիւմէթինէ արզ իտէճէք տիր։ Իշպու գանալը ճէթթէն մէսարիֆի 6 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը թախմին օլունմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս թէլէկրաֆխանէսի [illegible] թէլէկրաֆլար տըր.

Պէրլին 28 յունվ.

Իմբէրաթօր Կիյօմ կիւն կիւնէ էյիլէշմէքտէ տիր։

Բէթէրսպուրկ 29 յունվ.

Խարգօֆ էյալէթինտէ նիհիլիսթլէրին էֆալը մէֆսէտէթքեարանէսի հագգընտա իճրայի թահգիգաթա մէմուր օլան ժանտարմա զապիթի Մ. Սուտէյգօֆ՝ տիւն Խարգօֆ չէհրինտէ գաթլ օլունմուշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ռուսչուգտան մաաշլը աֆիֆ Շահանէ օլուպ Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ Ենգարթէտէն հարէքէթ իթտիկի եազըլտըղը ... Ակիւրանց էֆէնտիյէ 500 ղրշ. խարճըրահ իհսան պույրուլմուշ տըր։

—Ալաֆր. ֆէպրուարըն 6րնճը կիւնիւ Խասքէօյ հարիգզէտէկեանը իչիւն Բուսիա սէֆարէթինտէ եարըմ լիրա տուխուլիյէ իլէ պիր պալօ վիրան իճրա օլունաճագ տըր։

—Մալիյէ միւսթէշարը Վէթէնտօրֆ պէյ՝ հաստէլիյինտէն նագլէն Պէյօղլունտա Ալմանիա խասթախանէսինէ նագլ իտիլմիշ տիր։

—Սամսունտա հիւքիւմէթ գօնաղընըն միւհթէրէգ օլտուղունը եազմըշ իտիք։ Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, մահալլի մէմուրին թարաֆընտան պիր խայլը իխթիլաս վուգու հըսս օլունմասը իւզէրինէ իճրայի թահգիգաթ իչիւն օրայա իզամ օլունան պիր մէմուր՝ 20 միլեօն ղրշ.լըգ գատար պիր իխթիլաս մէյտանա օլտուղունը, վէ պունու ունութտուրմագ իչիւն հիւքիւմէթ գօնաղընը եագմագտան պաշգա չարէ տիւշիւնիւլէմէյիպ պու եօլտա պիր թէտպիրէ միւրաճաաթ իթմէք մուսամմէմ իտիւքլէրի հարիգը մէզքիւրըն վուգուընտան 20 կիւն ագտէմ Տէրսաատէթէ պիլտիրմիշ տիր։

—Շէհր էմանէթինտէ միւթէշէքքիլ օլան իանէ գօմիսիօնը ալիսի՝ Ատալեա վէ Ատաբազարը հարիգզէտէկեանը իչիւն իանէ թօբլամագ իւզրէ մահալլը մէզքիւրէ ճիվար վիլայէթլէրին էհալիի համիյէթմէնտանընա միւրաճաաթ օլունմասը խուսուսընտա խաքիբաի Շահանէյէ պիր լայիհա թագտիմ իթմիշ օլմաղլա, օլ պապտէ իրատէի հազրէթը Պատիշահի սուտուր իթմիշ տիր։

—Տիւնքի էքսէր բաիթախթլարտա օլտուղու կիպի Պուգրէշտէ տախի գըշ մէվսիմինտէ հէման պիլճումլէ սուֆերայի էճնէպիյէնին պալօլար վէրմէք միւթատլարը օլմաղլա, պու սէնէ իլք էվվէլ սալթանաթը Սէնիյէ սէֆիրի Սիւլէյման պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի Օսմանլը սէֆարէթխանէսինտէ պիր պալօ վէրմիշ, վէ կէլէն միսաֆիր վէ տավէթլիլէրի սէֆիրը միւշարէյլէյհին րէճասը իւզէրինէ Մատամ գօնթէս Թօրնիէլլի փրէզիտէ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր պալօ բէք չաշաալը սուրէթտէ վուգու պուլմուշ տըր։

—Շուրայի Տէվլէթ րիյասէթինտէն միւլքիյէ վալիլէրինէ պիր թահրիրաթը ումումիյէ իրսալ օլունարագ, խարէճ մէճլիսլէրի թարաֆընտան թէվգիֆ վէ նէֆիյէ մահքիւմ օլան մէմուրինին պունտան պէօյլէ Ատլիյէ նէզարէթինէ հէվալէ օլունմալարը, վէ պիր տէ ճէզաի նագտի մահքիւմ օլանլարըն պունտա տախի ճինայէթին հալ ու սուրէթի, վէ թէվգիֆ եա խօտ նէֆիյինին միւտտէթի, վէ ճէզանըն պիտայէթի թարիխի թաֆսիլէն պիլտիրիլմէսի թավսիյէ օլունմուշ տըր։

Թայիմաթը մէզքիւրէտէն մագսատ՝ թահթը ճէզատա պուլունան մէմուրինին աֆվը Շահանէյէ նաիլ օլմալարը իչիւն տըր։

—Գալաթա պէտէսթէնինտէ պագը կէօնա ղարիպ սըրգաթլար վուգու պուլմագտա օլտուղու Գալաթա գօմիսէրի Սիւլէյման էֆէնտի թարաֆընտան մէյտանա չըգարըլտըղը կէչէն կիւն եազմըշ իտիք։

Ալընան մալիւմաթա կէօրէ, պունտան իքի մահ մուգատտէմ մէզքիւր պէտէսթէնտէ պիր թէրզինին տօլապընտան 75 լիրա սըրգաթ իտիլմիշ, եօրկանճը Հաճի Մէհմէտ աղանըն տօլապընտան տախի 13 Ֆրանսըզ ալթունու իլէ 25 սիմ մէճիտիյէ ալընմըշ, վէ կէչէն չարշէնպէ կիւնիւ պիր Լէհլի գարըսընըն 2 ատէտ ալթուն գօրտօնը պիր տօ- [illegible] վէ էրթէսի կիւնիւ տախի եօրկանճը Թէվֆիգ էֆէնտինին տօլապընըն պիր կէօզինտէ պիր թէնէքէ սանտըգ տէրունինտէ 19 Օսմանլը ալթունը իլէ եարըմ Ֆրանսըզ վէ տիկէր կէօզինտէ պիր մէճիտիյէ վէ 5 ֆրանգ վէ 29 սիմ մէճիտիյէ վէ ալթընտաքի կէօզտէ տախի եօրկանճը Իպգէթ աղանըն էմանէթէն պըրագըլմըշ օլտուղը պիր էլմաս մէտալեօն վէ պօղազ գօրտօնը վէ պիր չիֆթ էլմաս քիւբէ վէ պիր ալթուն պիլէզիք իլէ մէնտիլ տէրունինտէ տախի 4 ատէտ սիմ թաթիլը գաշըգ վէ պիր մէտալեօն վէ պագը ալթուն խալգա վէ ատի բէրուզէ քիւբէ չալընմըշ տըր։

Պէտէսթէնին մէզքիւրըն պէքճիլէրի Պէյօղլու միւտտէի ումումիլիյի թարաֆընտան թահթը սիւալ վէ ճէվապա ալընմըշլար տըր։

Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, մէզքիւր պէտէսթէնտէ մալլէրի մէվճուտ օլան տիկէր ատամլար մալլէրինի ալըպ կէօթիւրմէքտէ իմիշլէր։

—Կէչէն սէնէ Սէլանիքտէ Էվրէնօսզատէ Մէհմէտ Շէֆիգ փաշանըն էշգըյա թարաֆընտան տաղա գաչըրըլտըղը էսնատէ, միւշարէյլէյհին թախլիսի իչիւն Գամէթէրին Նահիյէսի ճիվար քէօյլէրինին խրիսթիյան էհալիսինտէն խըտմէթի սէպգաթ իտէն 12 քիշիյէ պու քէրրէ Սէլանիք գումանտանլըղը թարաֆընտան պիրէր գըթա մէտալեա իհտա գըլընմըշ տըր։

—Թիճարէթ Օտասընըն եէնի ազալարընը ինթիխապա մէմուր օլան վէ 20 ազատէն իպարէթ պուլունան գօմիթէնին թիճարէթ Օտասը միւթէալլիգէն թարաֆընտան նասպ օլունաճագ նըսֆը եանի օն ազասը ինթիխապ օլունտուղունը կէչէնտէ եազմըշ իտիք։

Նըսֆը տիկէրի եանի օն ազասը նիզամէն թիճարէթ նէզարէթի թարաֆընտան նասպ իտիլէճէք օլտուղունտան, թիճարէթ Օտասը պու պապտէ նէզարէթը միւշարէյլէյհին նազարը տիգգաթընը ճէլպ իթմիշ իսէ տէ, թիճարէթ նէզարէթի նէզարէթէ թէվէճճիւհ իտէն վազիֆէյի պու պապտա հէնուզ իֆա իթմէմիշ տիր։

Նէզարէթ տախի քէնտի ազալարընը նասպ իտինճէ, գօմիթէ իճթիմաա իտէրէք, եէնի թիճարէթ Օտասը ազալարընը ինթիխապ իտէճէք տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՀՐԱՒԷՐ
ԱՌ ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՍ

Ազգային Ժողովոյ ժը. նիստը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ ուրբաթ 20 յունվար ի Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցի Ղալաթիոյ։

Առեանը պիտի բացուի ժամ 7ին։

Հրաւիրեալ են Ազգ. Երեսփոխանք իրենց ազգասիրական պարտականութիւնը կատարելու փութալ։

Մնամ աղօթարար
ի Դիմաց Ս. Պատրիարք Հօր
փոխանորդ Նորին
ԴԻՈՐԴ Ծ. Վ. ԲՈՒՍՃՈՒԳԼԵԱՆ
17 յունվ. 1884

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. Տեղեկագիր Համարակալութեան դիւանի ի վերայ Ազգային կեդր. խնամացուցին.

Բ. Տեղեկագիր Վարչութեան յաղագս Ազգ. դասագրեանց տպագրութեան (ի պատասխանի Ն. էֆ. Թիւլպէնտճեանի հարցման).

Գ. Տեղեկագիր Վարչութեան, Մայր Աթոռոյ մէջ տեղի ունեցած անցից մասին (ի պատասխանի Ն. էֆ. Թիւլպէնտճեանի հարցման).

Ատենադպիր
Ց. ԳՈՒՐԳԷՆ

—

Թօրգարուտա վագը Ս. Նիկողոս քիլիսէսի Բարօխիալի Տէօվլէթեան Տ. Յարութիւն էպիսկոպոսուն կիճէ վէֆաթ իթմիշ օլմաղլա, ճէմլը թագտիս վէ ճէնազէ ալայը պու կիւն քիլիսէի մէզ- [illegible]

—

Իզմիր պիրինճի սընըֆ թաճիրլէրինտէն Կէօրգ Պուալի էֆէնտինին մէրհում Սպարթալեան Յակոբ էֆէնտինին քերիմէսի Օրիորդ Մարիամ Սպարթալեան իլէ նիշանլանմըշ օլտուղը մաալմէմնունիյէ Իզմիրտէն խապէր ալմըշըզ տըր։

—

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿՐԹԱՐԱՆ

Կրթարանիս Տնօրէնն՝ իւր բազմամեայ զբաղմանց պատճառաւ յետ այսորիկ չորեքշաբթի, ուրբաթ և կիրակի օրեր միայն, մինչեւ կէս օր պիտի կրնայ ընդունիլ որեւէ այցելութիւն։ Իսկ Հայկական կրթարանն որ եւ է օր կամ ժամ կարելի է այցել։

ՏՆՕՐԻՆՈՒԹԻՒՆ
Օրթաքէօյ 18 Յունվ. 1884

ՄՈՒՀԻՄՄ ԻԼԱՆ

Պանգ Էմբերիալ Օթօմանտա տէբօզիթօ օլունմուշ էսհամ.

Իշպու ալաֆր. ֆէպրուար 1 (րումի 20 յունվ. 1884) տէ Չարպախանէի ամիրէտէ ալէնէն քէշիտէ օլունաճագ Րումէլի չըմէնտօֆէրլէրինին Օսմանլը Պանգասընտա տէբօզիթօ օլունմուշ էսհամլար բօրօձէլէրի եալընըզ զիրի միւմզիտէ սաթըլմագտա տըր։

Գալաթատա Քօմիսիօն խանըն տարչըսընտա Ն. 9
Ղ. Փ. Չօբանեան

Թիւթիւն Րէժիսի իտարէսինտէն կէլէն իլան.

Տէվլէթը Օսմանիյէնին Թիւթիւն Րէժիսի միւշթէրէք գումբանեասը՝ միւխթէլիֆ պանտրօլլար թափլըն միւնագասայա վազ իթմիշ օլուպ, միւնագասաի մէզքիւրէյէ կիրիշմէք իսթէյէնլէրին ալաֆրանկա 21 յունվար վէ Րումի 2 ֆէպրուար թարիխինէ գատար էսնէ հէր փաշա գօնաղընտա Միւտիրիյէթը Ումումիյէ տաիրէսինտէ էօյլէտէն սօնրա ալաֆր. սաաթ 3է գատար հազըր պուլունմալարը, քէնտի ֆիյաթլարընը պէյան իթմէլէրի թավսիյէ օլունուր։

Շարթնամէ վէ իտարէ թարաֆընտան թէստիք օլունաճագ քեաղըտլարըն գըյմէթը վէ թագ օլունաճագ պանտրօլլարըն մօտէլլէրի՝ հէր կիւն սապահ սաաթ 10տան էօյլէտէն սօնրա սաաթ 3է գատար Միւտիրիյէթը Կէնէրալ տաիրէսինտէ թալիպլէրէ կէօսթէրիլէճէք տիր։

Սթամպօլ 11|23 յունվ. 84

ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Գու սէրլեվհա կէ պիր գիթ Թարաֆընտան Վէանտերիքէն մի բասըր էրթէսի կիւնքի 1929 Նոյէմբերը Նիւխէմիզտէ տէրճ խրիլէն մէզքիւլէնին տէվամը տըր.

Բ.— 1871-2 Թուականներում երբ փոքր Ասիոյ և աւելի Անկիւրիոյ կողմերում սով կը տիրէր, և ձեռնհաս անձինք անխտիր օգնութեան և կարեկցութեան նըպաստներ կը հասցնէին նոցա, ներելի էր որ Վեհ. Հայրապետ անտարբեր մնար գոնէ իւր հայ որդւոց տառապանաց և սովմահ կորստին համար։ Ուստի փութաց ռուսաստանաբնակ իւր որդւոց հրաւէրներ և պատուէրներ ուղղել, որ սիրալիր նուէրներ և նպաստներ հասցնեն, ինչպէս որ հասցուցին ի ժամանակին՝ որոց համար Կ. Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքարանի հետ եւս թղթակցութիւնք եղած են։

Բայց ռուսական կառավարութիւն այս առթիւ մի թուղթ գըրելով Վեհ. Հայրապետին, այս կամաւոր Փեղերահաւաքութիւնը միջազգային օրինաց և իրաւանց հակառակ» կհամարի և մի կերպ կքննադատէ, որում ի հարկէ կըրեւոր պատասխանը փոխանակուեցաւ։

Միթէ ազգատին և կարօտին «կամաւոր» նպաստ և նուէր տալը կարելի՞ է միջազգային օրինաց հակառակ անուանել և ջանալ արգելուլ։

Երբ Հայրը որդւոյն, Հոգևոր Տէրը՝ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ և Ազգի գլուխը՝ իւր եկեղեցւոյ որդւոց, այս և այն հարազատ և համարիւն որդւոց, Հայը Հայուն օգնութիւն կտայ, սովամահ տառապանաց ճգնաժամին ենթարկուողներուն նպաստ կը հասցնէ, և այն այնպիսի մի ճգնաժամում՝ որ օտարներն անգամ ի գութ և ի կարեկցութիւն կշարժին, կփութան նպաստել և թշուառները մահուան ճիրաններէն ազատել, կեանք տալ, մխիթարել, միջազգային ո՞ր օրէնքն է այն, ո՞ր արդարութիւն, ո՞ր խիղճ և ո՞ր առաքինութիւն կհամարձակին արգելք դնել, և աւելի միջազգային օրինաց, ընդհանուր մարդկային և ազգային պարտաւորութեանց, կրօնական իրաւանց հակառակ չէ՞, մեղք՝ պախարակելի և գատապարտելի չէ՞ այնպիսի պարագաներում առարկութիւններ հանել, կաթողիկոսական իշխանութիւնը իրաւունք և պարտաւորութիւնքը բռնաբարել չէ՞, և ո՞ր օրէնքով և ո՞րպիսի իրաւացի առարկութեամբք կարելի է արդարանալ այսպիսի նուիրական վայրկեաններում և պարտաւորութիւններում։

Եթէ օտար երկրում, օտարներէն (չեմ ասեր օտար նպատակներով) և ընդհանուր պարտաւորական նպաստներ պահանջէին, արդար առարկութեանց և օրինական գեղծմանց տեղիք տուած համարել կարելի էր, մինչ թէև ընդհանուր մարդկութեան նուիրական պարտք են այսպիսի միջոցներում անխտիր օգնութեան հասնիլ և մարդկան դժբաղդութիւնքը դարմանել։

Ներելի՞ է ապստամբել կիրիոցւոց, Հերսէք-Պօսնիացւոց, Պուլղարաց, Սերբիացւոց, Գարատաղցւոց և այլոց համար գըրեթէ պարտաւորական և ընդհանուր նպաստներ եւ, անխտիր ամեն ազգերէն հաւաքել և խրրկել, և այս իբրաւ միջազգային օրինաց և իրաւանց հակառակ չէ՞, և ինչու համար աններելի կամ միջազգային օրինաց հակառակ պիտի համարուի մարդասիրութիւնը և առաքինութիւնը՝ զոր ըստ պարտուց և ըստ կոչման՝ Հայրը որդւոյն, Հայը Հայուն կմատակարարէ, և այն այնպիսի մի առիթում՝ որոյ համար օտարք անգամ, քարասիրտք անգամ աղիքները գալարուած՝ արտասուաց հեղեղներ թափելով կը փութան օգնութեան, առանց խտրութեան մարդասիրաբար կագատեն մարդիկը թշուառութիւններէ և մահուան ճիրաններէ։

Այս հանգամանք կ'կարօտի՞ն ուրիշ կերպ արդարացուցիչ փաստաբանութեանց ուրեմն ապօրէն միջամտութիւնքը և պահանջները պաշտպանելոյ համար, և միթէ Հայոց Վեհ. Հայրապետ նոցա պաշտօնեա՞յն է՝ որ նոցա կամակատար լինի, նոցա ամեն հրամանաց և պատուիրանաց պատկառ մնայ, ամեն հրահանգ ուստանդերէն պահանջէ և ստանայ, և վերջապէս առանց օտարի ոչինչ չգործէ։

Բաղդատեցէք այս առիթը և անցքը եկեղեցեաց ղանգակներ եւ նուիրել տալոյն հետ։

Գ.— 1872-3 Թուականներում Վեհ. Հայրապետ Էջմիածնի տնտեսական կառավարութիւնը առաւելարդիւնաւորուղղութեամբ բարւոքելոյ և զօրացնելոյ համար նոր կանոններով մեծ հոգիէ բաղկացեալ մի տնտեսական ժողով կազմեց, որոյ անդամոց մէջ երկու Թրքահպատակներ եւս կային, որք իւր հաւատարիմ սպասաւոր և պաշտօնեաներէն էին։

Ռուսական կառավարութիւն այս խնդրոյ միջամտեց առարկելով տնտեսական կառավարութեան նոր դրութիւնը և (Թրքահպատակ անդամներ գտնուիլը։

Երբ նոյն իսկ 1836ի պոլոժենիական տրամադրութեամբք և պարզ կանոններով կաթողիկոս բացարձակ տէր և կառավարիչ է Էջմիածնի, Ազգի և Եկեղեցւոյ առաջնա է պատասխանատու, երբ Վեհ. Հայրապետ պարտաւոր է Էջմիածնի տան արդիւնաւորութեան, բարւոք մատակարարութեան համար վերջապէս հոգալ ամեն բան և գործել, երբ Պոլոժէնիոյ մէջ այս տեսակ երկրորդական կառավարութեանց և պաշտօնավարութեանց համար ոչինչ ակնարկութիւն և յիշատակութիւն չկայ, հպատակութեան համար նոյնպէս, ուրեմն ռուսական կառավարութիւն ո՞ր իրաւունքով և ո՞ր կանոնով կներէ ինքեան միջամտել մինչև ներքին գործոց և վարչութեան։

Ինչ, միթէ Վեհ. Հայրապետ ինքն պատասխանատու չինելով առաջի Հայոց Ազգի և Եկեղեցւոյ, պարտաւոր չէ՞ ինչպէս կաթողիկոսական իշխանութեան՝ իրաւասութեան և այլոց մէջ, նոյնպէս Էջմիածնի կառավարութեան և պետոյից մէջ ինքնին գործել ինչ որ ըստ ժամանակիս և ըստ պետոյից անհրաժեշտ է Էջմիածնի տնտեսական կառավարութեան բարենորոգմանց և ապահով արդիւնաւորութեան համար ըստ դրամական, կալուածական և ներքին կառավարչական մասանց։

Հպատակութեան համար ևս ինքն Վեհ. Հայրապետ պատասխանատու է, նա իւր ստորադրեալներէն՝ որդիներէն՝ պաշտօնեաներէն արժանաւորները անխտիր այս և այն պաշտօններում կարգել ազատ չէ՞, իրաւունք չունի՞, երբ օրինաց մէջ ոչինչ յիշատակութիւն չկայ, հետևաբար և ոչ օրինաց դէմ մեղանչելոյ մի հանգամանք կայ, երբ Վեհ. Հայրապետ իսկ Հայոց հպատակաց ինքնին պարտաւոր է արժանաւոր անձինքը իւր սեփական նըկատողութեամբ այս և այն պաշտօնում կարգել, բաւական է որ օրինաց մէջ սահմանափակուած չլինին և նոցա դէմ գործուած չհամարուի։

Ասոր պէտք է հետևցնել, որ Ռուսաց ջանքն է Էջմիածինը միայն Ռուսահպատակներուն սեփականութիւն դարձնել, օտարահպատակ Հայերը ոչինչ իրաւունք չպիտի ունենան Էջմիածնի վրայ, և ոչ Վեհ. Հայրապետ աւանդապահաբար տէր և կառավարիչ է Էջմիածնի, պէտք է Ռուսաց կառավարութենէ հրահանգ և հրաման առնու ինչ որ Էջմիածնի համար մտադրութիւն ունենայ։

Այս անցքը դեռ յարակից շատ մանրամասնութիւնք ունի, սորա նման տակաւին ուրիշ ծանր անցքեր և միջամտութիւններ կան, որոց ոմանց համար թէև ի կարգին պիտի խօսիմք, բայց շատերը ապագայում պաշտօնական գըրութեամբք և փաստերով ապացուցանելոյ և ընդարձակաբար նկարագրելոյ համար կը մնան մի գրաւոր աշխատութիւն։

Բայց և այնպէս այս չնչին առիթը ևս բաւական մի գաղափար կուտայ ռուս. կառավարութեան յամենայնի և ըստ ամենայնի ունեցած ձգտմանց և նըպատակաց համար, ինչպէս նաև Վեհ. կաթողիկոսաց չնչին բաներում անգամ ռուս. կառավարութեան միջամտութեանց և արգելքներու հանդիպելով տագնապելոյն համար։

Դ.— 1870-1 Թուականներում Ռուսական կառավարութիւնը օղիհանութեան կամ ցքահանութեան մաքսատուրք կ'հաստատէ կովկասեան երկրի մէջ ևս։

Մի օր յանկարծ՝ երբ Էջմիածնի կառավարութիւն ըստ սովորականին օղի հանել կտար, օղիհանական մաքսատուրքի մի գործակալ (ըստ Ռուսաց աքցիզնի չինովնիկ) կգայ և մաքս կը պահանջէ։

Պատասխան կտրուի՝ որ յատուկ օրէնքներով (Թէպէտ «ցնոր տնօրէնութիւն» թէական պայմանով(Էջմիածին ազատ է տուրքերէ և ամեն տեսակ հարկերէ, զոր ջնջող նոր օրէնք յականէ յանուանէ հրատարակուած չէ, և ոչ Էջմիածին հաղորդուած, ինչպէս որ հարկ էր՝ եթէ լինէր. հետևաբար կմերժուի, միանգամայն և անմիջապէս կգրուի Ռուս կառավարութեան, խնդրելով որ պէտք եղած տեղեր ազդարարուին Էջմիածնի և վանօրէից տուրքերէ եւ ազատ լինելը և Սինօդին տեղեկութիւն տրուի։

Սինօդ ոչինչ տեղեկութիւն և պատասխան չստանալով Ռուս կառավարութենէ՝ որում իրաւամբ կսպասէր, յաջորդ (1873) տարին աշունքը՝ մի օր դարձեալ յանկարծ Ռուսական օղեմաքսային մի գործակալ դատաւորով և ոստիկաններով՝ վերջապէս բազմութեամբ վանքը կմտնէ՝ երբ ըստ սովորականին օղի կհանէին, և իբր թէ «գողութիւն է գտեր» անմիջապէս դատաստանական արձանագրութիւն կազմել կտայ, և առանց «բաժակցու գինին» անգամ վարգեջրոյ ամանները և այլ տնական կարեւոր կաթսաները՝ ինչպէս նաև օղւոյ նիւթ չպարունակող գինիները որոշելոյ՝ ամբողջ մառանը և օղիները եւ կնքել կտայ, և դատաստանի կը յանձնուի։

Դատաստանական վարչութիւնք կցուարին կմնան, գաւառական և նահանգական դատաւորք ըննիչք և դատարանք իրարու վերայ կը ձգեն, կովկասեան օղեմաքսային վարչութիւն կտկարանայ իւր դատը պաշտպանել, կառավարական ապօրէն գործողութիւնք և անկանոն միջամտութիւնք շատ կնճիռներու առիթ տուած էին, Էջմիածին դատ և իւր պատիւը կպահանջէ. վերջապէս 1881 Թուականում Երևանայ նահանգական դատարան կվճռէ մառանը բանալ և Էջմիածնի յանձնել, մաքսային կառավարութիւն խոյս կըտայ, վերջապէս մառանը կբացուի և արձանագրութեամբ Էջմիածնին կյանձնուի «ութն» տարի կնքուած մնալէ յետոյ, և աւելորդ է ասել՝ թէ օղիները ցնդած կամ ջուր դարձած էին, 70 կարասէ աւելի գինիներ քացխած էին կամ փչացած, նոյնպէս «բաժակցու գինին», քանի ամաններ և կաթսաներ ժանգակերած և փտած էին, վերջապէս հազարաւոր ռուբլիներու վնասներ պատճառած։ Թողումք այս վնասները՝ որ Էջմիածին տեղ չունենալով՝ ստիպուեցաւ բոլոր այգիները աժան աժան ի վարձու տալ այլոց, տան համար կարևոր եղած օղի և գինիները (ուխտաւորաց և հանդիսաւոր աւուրց առիթներով) դրսէն գնել և մնասով։

Արդ, երբ ռուսական կառավարութիւն Ռուսաց վանօրէից պէտքը գիտնալով՝ նոցա արտօնութիւն տուած է հացէ օղի քաշել և ունենալ, երբ Էջմիածին (ինչպէս նաև Հայոց բոլոր վանքեր) պէտք ունի տարեկան գինւոյ և օղւոյ, մանաւանդ «ձեռակոխանով պատրաստուած բաժակցու գինւոյ», երբ Էջմիածին արդէն արտօնութիւն ունէր, օրէնսդրական կարգաւ ազատ էր ամեն տուրքերէ և հարկերէ, և պէտք էր օրէնսդրական կարգաւ՝ յականէ յանուանէ յիշելով ջնջուէր այս և այն օրէնք և արտօնութիւն, երբ պաշտօնապէս գըրուած էր և պէտք էր կառավարութիւն այս կամ ոչ պատասխան տալ և ոչ լաւութեան տալով, երբ Էջմիածին գիտնալով իւր արտօնութիւնքը՝ միանգամայն իրաւամբ և ըստ պատշաճից՝ կառավարութեան պատասխանւոյն կըսպասէր և այնպէս կ'չարունակէր իւր գործողութիւնքը, կարելի՞ է այս կերպ թշնամական գործողութեանց և անկանոն ընթացից մէջ բարեմիտ մտադրութիւն տեսնել և արդարացնել ռուս. կառավարութիւնը, և եթէ ամեն տեղէն եկող մի ռուսական գործակալ գայ և Էջմիածնէն տուրքեր ուզէ, այս և այն պահանջներ անէ՝ առանց կանխաւ ձեռնհաս պաշտօնական մարմնոց հետ բանագնացութիւնք անելոյ և օրէնսդրական կարգաւ կարգադրելոյ։

Եթէ այսպիսի մի չնչին դատ և գործ ութն տարի տևեց, հապա քանի՞ տարիներ պիտի տևէ եթէ Էջմիածին իւր պատիւը և վնասները պահանջել ենէ։

Ե.—1873—1874 Թուականներում ռուսական կառավարութիւն կարծես ուրիշ մէկ քանի կրօնական վարչութեանց դրութիւնքը երևակայելով Հայոց մէջ, և կարծելով որ ա՞յլ են Հայք և ա՞յլ է Հայոց կաթողիկոսութիւն և կաթողիկոսական իշխանութիւն, և թէ Հայք իւր — Ռուսաց ազգակիցք են, հետևաբար պարտաւոր էր ռուս. կառավարութիւն Հայոց ազգային դաստիարակութիւնը ձեռք առնուլ՝ կաթողիկոսին կամ Հայոց Պայրագոյն հոգևոր իշխանութեան կրօնական դաստիարակութիւնը և եկեղեցականներ պատրաստելոյ դպրանոցները, ուստի «դպրոցաց խնդիրը յարոյց» և ահագին «պայքարի» և «սպառնալի դրութեան» հետևեցաւ։

Խնդիրը բացուեցաւ «հսկողութիւն և վերահսկողութիւն» պատրուակներով, ըստ որում ռուս. կառավարութիւն նահանգական կրթական տեսչութիւններ հաստատած էր, և նոցա պարտուց և պաշտօնից վերաբերեալ հրահանգին մէջ արքունական դըպրոցաց ի մասին գրեթէ կատարեալ կառավարելոյ իրաւունք տրուած էր, իսկ օտար կամ հըպատակ ազգաց կամ հասարակութեանց «ժողովրդական» դպրոցաց վերայ «հսկողութեան և վերահսկողութեան» իրաւունք, բայց այնպիսի ոլորապտոյտ ուղղութեամբ՝ որ ներքին ուսումնական և կառավարչական մասանց մէջ գրեթէ դարձեալ լիազօր իրաւունքներ տրուած էր նահանգական տեսչաց, որով շատ տարբերութիւն չէր մնար արքունական և օտար հասարակական ժողովրդական դպրոցաց վերայ նոցա ունենալիք իրաւանց մէջ։

Կմնար խնդիրը ժողովրդական դպրոցները որոշելոյն։ Ուստի կառավարութիւն նախ Հայոց դըպրոցաց ձեռք տուաւ և Վեհ. Հայրապետին դիմեց, որպէս զի հոգևոր և ժողովրդական (այսինքն ազգային ըստ Ռուսաց) դըպ-

---

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸՋ

(Մէ-ելլիֆի) ԷՄԻԼ ՌԻՇԲՈՒՐԿ

Է.

ԽՕՐԹԼԱՂ

(1930 [illegible])

—Պու սէլամը չէ՛յ. Լաքին պէն եաթագտա բահաթձա ույուսամ տահա էյի օլուր։ Տիմէք խօրթլագ եարը կէճէյի կէօրիւնիւր, եօյլէ՞ մի։

—Եարը կէճէ տէ սաաթ 12յի չալմատընըն պըն վուրուշընտա։

—Իշթէ պու սաաթ քեապուս վէ ճանըլարըն սաաթը տըր. պիւյիւճի գարըլար՝ օ սաաթտա, պէկլէրէ պինէր կիպի սիւբիւրկէ սարըլքըլըն իւզէրինէ պինէրէք, պիւյիւճիլէր ճէմիյէթինէ կիտէրլէր։

—Եախօտ օն էքի ջիլաչ Թավուգ գըչուլըմըչ քիւչիւք պիր արապայա պինէրէք օ ճէմիյէթէ կիտէրլէր։

—Օ՞լմայա քի տէտիյինիզ խօրթլագ պիր ճատը օլսուն։

—Իշթիմալ տըր։

—Ճատը՞ նէ տիր, սիւվալ իթտի գումրըդ սաչըը կէնճ պիր գըզ։

—Կիւզէլ գըզը՛մ, տէտի օրագճըլարըն գըտէմիսի, ճատը՝ նէ էրքէք վէ նէ գարը օլարագ տանըիդ պիր մախլուգ տըր վէ եալընըզ ինսան գանըյլա եաշար։ Անը էօլտիւրիրլէր ամմա եինէ տիրիլիր. պիր Թապութա գօյուլ կէօմէրլէր, Փագաթ կէճէ մէզարընը աչար, քէֆինինտէն տըշարը չըգար վէ կիտէր օվալարը կէզէր, եախօտ այ պտրնըըընտա էվլէրին էթրաֆինը տօլաշըր։ Օ չէմա՛ն կէնճ պիր գըզա րաստ կէլտի՞ մի, պիշարէ գըզճըղազըն իչի պիթմիշ տիր. ճատը՝ մէրքումէնին իւզէրինէ պիլէհիւճում, պուզ կիպի սօուգ եալըրլարը պէգէ պէգէ թութար, մէզարընա կէօթիւրիր վէ հիչ կէչմէյէն սուսամըշլըղընը տէֆ իթմէք իչիւն գըզըն թէզմիլ գանընը էմէր։ Տայմա էն կիւզէլ վէ էն կէնճ գըզլարը սէչէր. հաթթա գումրալլարը զիյատէ սէվտիկի տէ տիգգաթ օլունմըշ տըր։

—Նէ՛ տէհշէթլի շէ՛յ, նիտա իթտի ճաքըն նէ օլտըղընը սիւվալ իտէն կէնճ գըզ՝ պաշընըն սաչլարը իւրբերերեք։

Հիչ պիր շէյ սէօյլէմէքսիզին քեմալը տիգգաթլա հիքեայէյի տինլէմիշ օլան պիր օրագճը տախի քելամէ աղաղ իտուպ պիր Թարզտա տէտի.

—Պէն խօրթլագ վէ քեապուսլարա ինանմամ, նէ տէ պիւյիւճի գարըլարըլա ճատըլարա. լաքին կէօղիւմէ կէօրմիւշ օլտըղըմ պիր շէյ վար տըր քի, պու շէյ սանքի օլտըղընտան, անըն իւզէրինէ պահս իտէպիլիրիմ. եանի էրքէգ գարը վէ եա շէյթան, հէր նէ իսէ, խարիգ իւլ ատէ պիր մախլուգ՝ իւքէնճէ իշինտէ օլան պիր րուհ կիպի կէճէլէրի Սապլէօզին գըլըըընտա սէրսէրի կէզմէքտէ տիր։

«Իւշ սէնէ վար տըր, Ս. Ժան-Պաթիսթ եօրթուսը կիւնինտէ կիճէնին սաաթ օն պիրինէ տօղրու Սապլէօզ ըրմաղընտա բարագաթա իլէ պալըգ ավլայօր ըտըմ։ Երթէսի կիւնքի Արթէմօնտաքի Թէյզէ օլումըն տիւյիւնինէ կիտէճէկիմտէն, չու պէկլիմ նէֆիս ալա պալըգլարընտան պիր գաչ տանէ պիրմէքտէ կէօթիւրմէք իսթէյիմ։ Հէբսինիզ տէ մալիւմ տըր քի, պալըգ վէ խուսուսիյլէ ալա պալըղը ավլամագ իչիւն միւվաֆըգ վագըտ կէճէ սաաթլէմալը տըր. պէօյլէ օլմագլա պալըգ գաչար վէ աղ պօշա աթըլըր։ Զայըն պօյընտա ուսուլ ուսուլ եիւրիւմէքտէ իքէն, պիր տէ նակէհան պէնտէն բէշ ուզագ օլմայարագ Փէրեատ ու Փիղան սէսի իշիթտիմ։ Պէն էօյլէ գանն իթտիմ քի չայըրլըգտա պիրի իմտատ իսթէյօր վէ պու սէսին պուլունտուղու տօղրու ուզանտըմ։

«Եագլաշտըղըմտա, գանն իւէրսին պիրտէն պիրէ եէրին տիպինտէն չըգարագ էօնիւմէ պիր գարարթը տիկիլի վէրտի. լաքին «Ֆի՞մսին սէն» պաղըրտըղըմտա, օ գարարթը՝ ծյանա ճէվապ վէրմէքսիզին սըչրայարագ սիւրաթը Փէվգելատէ իլէ գաչտը կիթտի։ Արգասընտան գօվալատըմ. բիւկէար կիպի աղաճլարըն արասընտան կէչիյօր իտի։ Պիր արա հա՛ եէթիշտիմ իտիմ. օ գատար եագըն պուլունտըմ քի, սօլումագտա օլան նէֆէսինի իշիթտիմ վէ օմուզլարընըն իւզէրինէ սարգըլմըշ ուզուն ուզուն սաչլարընը կէօրտիւմ. լաքին էօյլէ պիր սիւրաթլէ ղայպ օլտու քի, սաղա՞ մը եօգսա սօլա՞ մը կիթտի Փարգ իտէմէտիմ։

«Իշթէ իւչ սէնէ էվվէլ Ս. Ժան եօրթուսընտա պէն պէօյլէ պիր շէյ կէօրտիւմ իտի։

—Պունտան օն տօգուզ սէնէ աքտըմ կիւն էվվէլ իւնէ Ս. Ժան կիւնիւ Սիվրի եօլը իւզէրինտէ գուրա գըրան Ժան Րընօ պիր ատամ էօլտիւրմիւշ տիր. տէտի իխթիյար օրագճը։ Գանը տիւնքի կիպի խաթըրլարըմ. Սէնէ— Իւրէօն նահիյէսինտէ պու վուգուաթ էրքէնճէ վէլվէլէյի մուճիպ օլտու։

«Հալ պու քի Մէրլէն տէյլիյինտէն խօրթլագ չըգտըղընա տաիր հէր սէօյլէնէն րիվայէթլէրէ ինանմագ լազըմ տէյիլ իսէ պիլէ, պունտա սահիհ պիր շէյ օլտըղընը տա գապուլ իթմէլի տիր։ Սէքիզ կիւնտէն, օն պէշ կիւնտէն, պիր այտան պէրու տէյիլ տիր քի օ տերէտէ խօրթլագ կէզտիկի սէօյլէնիյօր։ Իշթէ Պէրմ՞րան՝ իւչ սէնէ ագտէմ Ս. Ժան կիւնիւ խօրթլագ չըգտըղընը կէօրմիւշ։ Պէն տէ կէօրտիւմ, պէշ վէ պէլքի ալթը սէնէ վար տըր. հէմ պագընըզ նէ ղարիպ տիր, պէնիմ կէօրտիւկիմ տէ իւնէ Ս. Ժան կիւնիւնտէ իտի։ Պունտան մաատա, էվլատլարըմ, օն իքի սէնէ գատար ագտէմ տէրլէր իտի քի, հէր կէճէ Փէրեատ ու Փիղանլար իշիտիլիր վէ պու սէսլէր գանն իւէրսին Մէրլէն տէյլիյինտէն չըգար։ Նասըլ քի կէօրիւյօրընըզ, Սապլէօզ ըրմաղընըն մէչհուր խօրթլաղը Փրէմիգուրտա չօգտան պէրու սէօյլէնմէքտէ տիր։

—Էօյլէ իսէ արթըգ չիւպհէ իտիլէմէզ, տէտի չիշման վէ գըրգագ քէօյլիւ գարը, մութլագա պիր քեապուս օլմալը տըր. մութլագա օ գաթըլ օլունան ատամըն րուհը հէր սէնէ Ս. Ժան եօրթուսընտա կէլիյ տուվա Թալէպ իտիյօր։

—Անըն իչիւն գուտտասը չէրիֆ Թագտիս իթտիրիրսինիզ, տէտի տիւնքիւ օրագճը իսթինգա իտէրէք։

—Արթըգ էթէր խօրթլագ, քեապուս վէ ճատը իւզէրինէ գօնուշուլուր պու գըզճըղազլարըն ույգուսընը գաչըրմ իթմիւք, տէտի իխթիյար օրագճը։ Շիմտի նէրէտէ իսէ քէօյլին քիլիսեսինտէքի սաաթ օնու վուրուր. պէնիմ էֆէնտիլէրիմ կիտիպ հէբսինիզ եաթմալըյըզ, գիրա եարըն սաաթ իւչտէ սապահ օլուր։ Խօրթլագլար կէճէ տէրէտէ կէզէրլէր իմիշ, նէմիմիզէ լազըմ, պաշըմ պիր շէյ եարամազ՞ր եա։ Պիզ եօրկունըզ, րահաթլանմամըզ պագալըմ։ Իշ ու կիւճ իլէ ուղրաշանլար ույուգու եօրկունլըգ ալմագ իչիւն ճէնապը Հագգ կէճէյի եարատմըշ տըր։

Պունըն իւզէրինէ հէբսի պիրտէն կիթտիլէր։

(Տէվ-ի)

րոցները որոշէ և ցոյց տայ, որ արքունի տեսուչք իւրեանց հսկողութեանց և վերահսկողութեանց պարտք և իրաւունքները գործադրեն վերջնոց վրայ ։

Ասոր սկսան ամենաջերմ բանագնացութիւնը և վէճերը, և վեհ. Հայրապետ համաձայն կանոնաց «Պալաժէնիոյ» օրէնքներով եւլն. պաշտպանեց իւր իրաւասութիւնը և Հայոց բոլոր հոգեւոր դպրոցները, որք հանրակրթական դաստիարակութեան հետ պաշտօն ունին Հայոց երկուց սեռից ևս Հայոց կրօնը և լեզուն անխափան աւանդելը իսկ գալով «հսկողութեան և վերահսկողութեան», առարկեց որ կառավարութեան իրաւունքն է առհասարակ հսկողութիւն և վերահսկողութիւն ունենալ առանց միջամտելոյ դպրոցաց ներքին և արտաքին կառավարութեանց, ուսումնական ծրագրաց եւլն։

Թէպէտ կառավարութիւն մինչեւ անգամ սպառնացաւ «ուժով» գրաւել Հայոց դպրոցները ։ Բայց վեհ. Հայրապետ կատարեալ իրաւամբ դիմադրեց և վերջապէս Օգոս. կայսեր ևս բողոք տալով՝ յաղթութիւնը տարաւ ։

Սակայն կառավարութիւնը դարձեալ հնարքներ գործ դրաւ և տակաւին կ'ջանայ, Ռուսաց և Ռուսական լեզուի դէմ օտարոտի խլրտումներ եւն. կերեւակայէ Հայոց դպրոցաց մէջ, և այլ ևայլ պատրուակներով կտրին իւր նպատակին համնել ։

Արդ, Հայք և Հայոց կաթողիկոս կամ ծայրագոյն հոգեւոր իշխանութիւն համարւին, համոզեղ և մի եկեղեցի կազմելով, չունին այլոց դաւանութեանց դրութիւնը, նոյնպէս և ոչ Գերմանական, Ռուսական, Անգղիական, Գաղղիական եւն. պետութեանց և ազգաց դրութիւնը, հետեւաբար Հայոց և Հայաստանեայց վեհ. Հայրապետի դարաւոր՝ նուիրական՝ կանոնադրեալ արտօնութիւն իրաւունք և պարտք են Հայ մանկանց երկուց սեռից ևս Հայոց կրօնը և լեզուն անխափան և անշուշտ ուսուցանել, հանրակրթական դաստիարակութեամբ, եկեղեցւոյ պաշտօնեաներ -վարժապետներ- և Հայոց ամէն դասակարգի անդամներ պատրաստել, Հայոց դպրոցներ Հայ եկեղեցեաց և ազգայնոց արդեամբք և նուիրատուութեամբք կհաստատուին, և կկառավարուին դարձեալ Հայոց գործակցութեամբ և ջանիւք, դուրսէն և օտար կառավարութիւններէն մի կոպէկ անգամ նպաստ և արդիւնք չեն ստանար, և ոչ կպահանջեն, այս իրաւունքները և պարտքերը Պալաժէնիայով (1836ի) ճանաչուած և հաստատուած են պարզ կանոններով եւլն. ուրեմն Ռուսական կառավարութիւն ո՞ւստի կառնու և ի՞նչ իրաւունքով կը ջանայ Հայոց «մահու և կենաց խնդիր» եղող «կրթական նուիրական տաճարները» կրթական կառավարութեանց միջամտել, և ինչո՞ւ համար ։

Պէտք չէ՞ որ Ռուսական կառավարութիւն ուրախանայ և աջակցէ երբ Հայք և Հայաստանեայց հոգեւոր ծայրագոյն իշխանութիւն առանց պետութեան բեռ լինելոյ, ինքնին կը ջանան Հայերը լուսաւորել հանրակրթական դաստիարակութեամբ, ինչպէս և մանաւանդ Հայոց կրօնը և լեզուն անշուշտ ուսուցանել ըստ սեպուհ պարտաւորութեանցն, միանգամայն պետութեանց հաւատարիմ հպատակներ, երկրին պիտանի և բանիմաց քաղաքակիցներ, մարդկութեան օգտակար անդամներ պատրաստել ։ Երբեք տեսնուած չեն և ոչ կը տեսնուին Հայոց հոգեւոր դպրոցաց մէջ վնասակար ուղղութիւնք, օրինաց և պետութեանց դէմ խլրտումներ, որոց հայք պէտք ևս չունին, ի՞նչու համար Ռուսական կառավարութիւն կը նախանձի Հայոց դպրոցաց, և ի՞նչ նպատակ ունի Հայոց դպրոցաց միջամտելով՝ եթէ ինքն ևս անկեղծ և բարեմիտ կուսակից է և կ'ջանայ ուղղամիտ և հանրակրթական դաստիարակութեան եւ լուսաւորութեան ։

Ռուսական կառավարութիւն ունի շատ և ամէն տեսակ բարձրագոյն՝ միջնակարգ և ստորին ուսումնարաններ և դպրոցներ իւր լեզուն աւանդելոյ համար (որ Հայոց դպրոցաց մէջ ևս պարտաւորական է և կաւանդուի ռուսական պատմութեան և աշխարհագրութեան հետ)։ Ունի դրամական եւն. շատ միջոցներ և դրութիւններ՝ որով կարող է ուզած տեղերում և միշտ նոր դպրոցներ հիմնել և աւելի լաւ մըցման ելնել. ուրեմն հայոց դպրոցաց ևս կարօտ մնալոյ վիճակը չունի, մի՞թէ նոքօք բաւական չէ՞ իւր նպատակը արդիւնաւորել՝ եթէ մեր գիտցածէն և հասկցածէն տարբեր և անկեղծ է ։ իսկ եթէ բարեմիտ է նպատակը, աւելի պիտի խրախուսել ջանայ արքունական չեղող ամէն կարգի և աստիճանի դպրոցները, բաւական է «պարզ հսկողութիւն» ունենալ նոցա վերայ՝ որպէս զի ուսուցչաց մէջ կառավարութեան անհաւատարիմ և մարդկութեան բարոյականութեան վնասակար անձինք չգտնուին, կառավարութեան դէմ խլրտումներ չլինին, վնասակար ուղղութիւնք առաջ չգան, զորս եթէ երբէք տեսնէ, կարող է սեփական իշխանութեան յայտնել և պէտք եղած տնօրէնութիւնը իրաւամբ պահանջել ևն ։ իսկ երբ իրաւացի առիթներ չկան, ուրեմն ի՞նչպէս պէտք է մեկնել և հասկանալ ռուսական կառավարութեան ջանքերը և նպատակը Հայոց մէջ «ազգային» (°) դպրոցներ, ազգային վնասակար ուղղութիւնք և դաստիարակութիւնք երեւակայել, նոցա ներքին կառավարութեանց միջամտել ջանալ, և ղեկը իւր ձեռքը առնուլ ։ Ի՞նչ խելօք ջանք և նպատակ, որ հայք դպրոցներ հիմնեն, իւրեանց և եկեղեցեաց արդեամբք կառավարեն, իսկ ռուս կառավարութեան յանձնեն՝ որ ուզած ուղղութիւնը տայ նոցա ։ Հայոց արդեամբք ձեռօք և դպրոցներով «հայերը ռուսացնեն» ։ կարո՞ղ եմք ուրիշ կերպով մեկնել ։

Արդեօք երբէք եղա՞ծ է որ այնքան դարերու մէջ Մահմետական կառավարութիւնք անգամ այս տեսակ ձգտումն ունեցած լինին, և Հայոց դարաւոր արտօնութեանց և իրաւանց հետ խաղի ելնեն, և Ռուսք ո՞ւստի ուսած են և այսպէս կ'ջանան։ Եւ այսպիսի ջանքեր և նպատակներ ո՞ր երկրի և ժամանակի կառավարական, ազգային և մանկավարժական իրաւանց և օրինաց կը համաձայնի ։ Որքան զովելի նպատակ և իմաստուն կառավարութի՛ւն . . . .

(Շուրուանկէլէ)

ՄԸՍԸՐ ՎԷ ՀԱՊԷՇ

Մալիւմ տիր քի, Հապէշիսթան գրալը Եօհան՝ Մըսըր հիւքիւմէթինէ հէր նէվի միւշքիլաթ չըգարմագ, վէ Պօղոս արազիսինին Հապէշէ խատէսինէ անը մէճպուր էյլէմէք իւզրէ, հիւքիւմէթը խտիվիյէնին պուլունտըղը հալը պուհրանիչթիմալընտան իսթիֆատէ իթմէք իսթէմէքտէ տիր ։ զիրա Մըսըրլըլար տախի արազիի մէզքիւրէյի, Հապէշիսթան գրալը սապըգ Թէոտորոսըն վէֆաթընտա վէ օ զէման Հապէշ մէմալիքինտէ ինճրաի հիւքմ իտէն գաըըըգըըգ սայէսինտէ զապթ ու իսթիլա իթմիշլէր տիր ։

Պօղոս արազիսի բէք վասի օլուպ, Հապէշիսթանըն շըմալ հուտուտըլա Գօրտօֆան վէ Գըրմըզը տէնիզ արասընտաքի իւլքէյի հավի պուլունմագտա տըր ։

Հապէշիսթան՝ պու իւլքէյէ սահիպ պուլունտըղընտա, Գըրմըզը տէնիզ իւզէրինտէ պիր չօգ իսքէլէսի օլուպ, պունլարըն պաշլըճասը Մասուա իտի քի, էւէլվէ պիր Մըսըր միւտիրինին մէրքէզը հիւքիւմէթի տիր ։

Շիմտի իսէ Հապէշիսթան՝ տօղրու արասընտա գարանարագ, տիւնեանըն գալան գըսըմընտան զանն իտէրսին պիւսպիւթիւն այրըլմըշ պիր հալտէ պուլունմագտա տըր ։

Միլատըն 1875 սէնէսի նիհայէթլէրինտէ, Բէչիտ բաշանըն թահթը գօմանտասընտա պուլունան պիր Մըսըր օրտուսը՝ տօղրուտան տօղրույա Հապէշէ միւհաջ պուլունան Համասէն վէ Սէռա էյալէթլէրինի տախի զապթ իթմէք թէշէբպիւսինտէ պուլունտու իսէ տէ, էրթէսի սէնէնին իլք պահարընտա Բիվարա նամ պօղազտա քեամիլէն միւզմէհիլ վէ բէրիշան օլտու։ Հօլտըրին 16սընտա տա 3200 քիշիտէն իպարէթ տիկէր պիր Մըսըր օրտուսը՝ հէյէթը նուզզար րէիսը լահըտը նուպար բաշա հազրէթլէրինին հէկէնի օլան Առաքէլ պէյին թահթը գօմանտասընտա պուլունտուղու հալտէ, Մասուա գուրպինտէ Հապէշիսթան հուտուտընը թէճավուզ էյլէտի ։

Մումաիլէյհ գօմանտան Առաքէլ պէյ՝ Հապէշ գրալը Եօհանա պիր մէքթուպ իրսալ իտէրէք, Մըսըր հիւքիւմէթինէ Համասէն վէ Սէռա էյալէթը իլէ պէրապէր պիր միլեօն կինէ տէ թազմինաթը հարպիյէ վէ թէսլիմ էյլէմէսինի թէքլիֆ իթտի իսէ տէ, Հապէշ գրալը քէմալը ազամէթլէ շու ճէվապը վէրտի ։

«Պէն ֆուգարա օլտըղըմտան, բէք զէնկին վէ օթուզ սէրայը վար տէնիլէն Խտիվին պէնտէն բարա իսթէմէսինէ թաաճճիւպ իտէրիմ, պէն քի իգամէթ իչին Թօբու Թօբու պիր չատըրըմ վար։

«Պունունլա պէրապէր պէնտէն իսթէտիկի պիր միլեօն կինէյէ մալիքիմ։ Պու խազինէ՝ Մակտալանըն ճէնուպ ճիհէթինտէ պիր տաղտա պուլունմագտա տըր ։ Սէօյլէյինիզ Խտիվէ, օ խազինէյի ալմագ իչիւն պիր միլեօն ասքէր կէօնտէրսին ։ Համասէն վէ Սէռա էյալէթը վասիտասընը ասաքիրը մէրդումէյէ մէվարիսթան էպէմազը վատ իտէրիմ։

Հապէշիսթան Շէհինշահը

«ԵՕՀԱՆ»

Պու ճէվապ ասաքիրը Մըսըրիյէ գօմանտանընա էյլէ թէթէ խօշ կէօրիւնմէմիշ օլտուղընտան, մումաիլէյհ՝ Հապէշ ասքէրի իւզէրինէ հիւճում իտէրէք, պիր չօգ մուհարէպէթտան սօնրա, Մըսըր օրտուսը՝ նոյ. 26տա թէքրար պիր մուվաֆֆագըյէթսիզլիկէ ուղրայըպ, մուխասէմաթա խիթամ վէրիլտի ։ Իշթէ օ վագթտան պէրու Մըսըրլըլարլա Հապէշլիլէր բահաթ տուրմագտա իտիլէր ։

Շիմտի պագալըմ Հապէշին միւթալէպաթը նէյէ՝ մունճէր օլաճագ տըր ։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷՏԻՐՆԷ

Շէհրը մէզքիւրտէն յունվար 14 Թարիխլիւ աշաղըտաքի խուսուսի մէքթուպ տըր ։

ՃԷՆԱԶԷ ԱԼԱՅԸ

Իքինճի գօլ օրտուի հիւմայուն էտիրնէ մէրքէզ խասթախանէսի Թապիպը էվվէլի միրալայ Միլթիյատի պէյ՝ իշպու յունվարըն 11ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ ագշամ սաաթ 10 պուչուգ բատտէլէրինէ տօղրու, պիր միւտտէթտէն պէրու թէտավի իթմէքտէ օլտուղու պիր խասթալըղըն պատէլմուլայէնէ բէչէթայը եազըլ, պատէհու սիկարասընը եագարքէն, օթուրմուշ օլտուղու սանտալեա իւզէրինտէ ֆիւճճէթէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր ։

Իշպու խապէրը բիւրքէտէր էթրաֆա ինթիշար իթտիքտէ, խասթախանէ Թարաֆընտան կէլէնիպ մէզքիւր խանէտէն քէնտի խանէսինէ նագլ օլունմուշ, վէ Բում քիլիսէսինին չանը եաս ու մաթէմ ալամէթի օլարագ, օլ ագշամ վէ էրթէսի կիւնիւ սաաթ 11է գատար ազըր ազըր չալընմագտա պուլունմուշ տըր ։

Բէնճշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 8 բատտէլէրինտէ ճէնազէ ալայը խանէսինտէն աճէսթէ աճէսթէ խուրուճ իթմէյէ պաշլայըպ, Մէթրօբօլիտ քիլիսէսինէ վասըլ օլտու ։ Ճէնազէնին էօնիւնտէն պիր պանտա մուզիգա աղըր աղըր իճրայը թէրէննիւմ էյլէմէքտէ իտի. պունուն արդասընտան պիր պէօլիւք սիւվարի, պիր Թապուր գատար ասաքիրը Շահանէ վէ արդատան իքի սըրա բօլիս, ժանտարմա, վէ պէլէտիյէ չավուշլարը եիւրիւմէքտէ իտիլէր ։

Արդատան պիր խայլը ձայնաւոր չօճուգլար իլէ բաբազլար վէ Բում մէթրօբօլիտի, վէ էրմէնի բաբազլարընտան Առաջնորդ Սըրբազան Թարաֆընտան պիւվէքեալէ, Առաք. Տ. Մկրտիչ քահանայ եիւրիւմէքտէ օլուպ, պունլարտան սօնրա ղայէթլէ միւզէյյէն ճէնազէ Թապութը կէօթիւրիւլմէքտէ, վէ քէֆֆէի մէմուրինը սըհհիյէ՝ էլպիսէի րէսմիյէլէրինի լապիս օլտուգլարը հալտէ, Թապութուն իքի Թարաֆընտան հարէքէթ իթմէքտէ իտիլէր ։

Ճէնազէնին արդասընտան տախի վալիի վիլայէթ տէվլէթլու իւպհէթլու Գատրի բաշա հազրէթլէրի, միւսթէշար վէ տէֆթէրտար էֆէնտիլէր վէ ասաքիրը Շահանէ գօմանտանը Թարաֆընտան վէքեալէթէն սաատէթլու Հիւսնիւ բաշա հազրէթլէրի, սիւվարի գօմանտանը Մէհմէտ բաշա վէ պիրճիւմլէ մէմուրինը հիւքիւմէթ իլէ իւմէրայը ասքէրիյէ, վէ 6000տէն միւթէճավիզ էհալի քէմալը սիւքիւնէթլէ եիւրիւմէքտէ իտիլէր ։ Ալայըն քիլիսէյէ մուվասալէթինտէ իճրա օլունան րէսմը ային պիր սաաթ գատար իմթիտատ էյլէմիշ տիր ։ Միւթէվէֆֆանըն թէրճէմէի հալի գըսաճէ օլունուպ, 35—40 սէնէտէն պէրու խըտմէթը ասքէրիյէտէ պուլունուպ, 10 սէնէտէն միւթէճավիզ սարայը Հիւմայունտա խըտմէթտէ պուլունմուշ, վէ 5 սէնէ տախի էտիրնէ մէրքէզ խասթախանէսի Թապիպը էվվէլիք մէմուրիյէթինի իյֆա իտուպ 74 եաշընտա վէֆաթ իթմիշ տիր։

Ճէնազէ քիլիսէտէն չըգարըլըպ մէմուրինը սըհհիյէի ասքէրիյէ քէնտի էլլէրի իլէ Թա Միխալ քէօբրիւսիւնէ գատար կէօթիւրմիւշլէր տիր, վէ Թապութըն էթրաֆընտա պուլունան գօրտօնլարը, Ֆրանսըզ գօնսօլօսը Միւսիւ Կիւսթավ Լաֆֆան, օրտուի Հիւմայուն սէրթապիպի միրալայ Իզզէթլու Հասան պէյ վէ Թապիպը սանի պինպաշը բիֆաթլու Ցովհաննէս էֆէնտի իլէ պինպաշը Գալիպատի, Ասիմաքօբուլօս, Նիքօլաքի էֆէնտիլէր Թութուպ, Միխալ քէօբրիւսիւնէ գատար կէօթիւրմիւշլէր ։ Օրատա ճէնազէ արապայա գօնուլուպ Բում մէզարլըղընա կէօթիւրիւլմիւշ իսէ տէ, տէֆն օլունմայըպ Տէրսաադէթէ պուլունան ագրապա վէ Թաալիգաթընըն վիրուտինէ ինթիզար օլունուլոր ։

Բէժի խարէսի Թարաֆընտան կէլէն իլան

Թիւրքիատա Թիւթիւն միւշթէրէք Բէժի խարէսի՝ կէչէնճէք ապրիլ 2/14տէն իթիպարէն ԹԻՒԹԻՒՆ վէ ՍԻԿԱՐԱ վէ ԷՆՖԻԹԷՆԻՆ մուխթէլիֆ նէվիլէրինի սիմ մէճիտիյէ 19 զրուշտան օլարագ ֆիյաթը աթիյէ իւզէրինէ ֆիրուխթ իտէճէյինի իլան իտէր ։

ԹԻՒԹԻՒՆ

1ինճի նէվ. քիլօկրամը 190 զրուշ

1000	կրամլըգ գութու ղրշ.	190
500	» »	95
250	» »	47½
100	» »	19
25	» բաքէթ »	4¾

2ինճի նէվ. քիլօկրամը 120 զրուշ

1000	կրամլըգ գութու ղրշ.	120
500	» »	60
250	» »	30
100	» »	12
25	» բաքէթ »	3

3իւնճի նէվ. քիլօկրամը 60 զրուշ

1000	կրամլըգ գութու ղրշ.	60
500	» »	30
250	» »	15
100	» »	6
25	» բաքէթ »	1½

4իւնճի նէվ. քիլօկրամը 40 զրուշ

250	կրամլըգ գութու ղրշ.	10
25	» բաքէթ »	1

5ինճի նէվ. քիլօկրամը 24 զրուշ

31¼ կրամլըգ բաքէթ բր. 30

6ինճը նէվ. քիլօսը 16 զրուշ

Պու նէվ Թիւթիւն՝ եալընըզ քէօյլիւ վէ բէնչպէր էհալիյէ սաթըլաճագ տըր ։

31¼ կրամլըգ բաքէթ բր. 20

* * *

ՀԱԶԸՐ ՍԻԿԱՐԱ

1ինճի նէվ

Զըվանասըզ

500	սիկարալը գութու ղրշ.	140
100	» »	28
25	» »	7

Զըվանալը

500	սիկարալը գութու ղրշ.	150
100	» »	30
25	» »	7½

2ինճի նէվ

500	սիկարալը գութու ղրշ.	90
100	» »	18
25	» »	4½

3իւնճի նէվ

500	սիկարալը գութու ղրշ.	50
100	» »	10
25	» բաքէթ »	2½

4ինճի նէվ

500	սիկարալը գութու ղրշ.	35
25	» բաքէթ »	1¾

5ինճի նէվ

500	սիկարալը գութու ղրշ.	20
25	» բաքէթ »	1

—

ԷՆՖԻԹԷ

Քիլօկրամը 120 զրուշ

1000	կրամլըգ գութու ղրշ.	120
50	» բաքէթի »	6

Բարիզին Թօզ էնֆիյէսի

Քիլօկրամը 80 զրուշ

250	կրամլըգ գութու ղրշ.	20
50	» բաքէթի »	4

Միւտիւրիյէթը ումումիյէ

Տէրսաադէթ 16/28 յունվար 1884

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Այտըն վիլայէթի պիրինճի պէլէտիյէ րէիսի Էմին պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Այտըն վիլայէթի իքինճի պէլէտիյէ րէիսի Բաղիպ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը միւթէմայիզի,

Այտըն վիլայէթի մէսալիհը էճնէպիյէ միւտիրի վէքիլի Առմէնակ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Գավագ գարանթինասը պիրինճի քիթապէթինտէ պուլունմուշ օլան Նէրզըս գարանթինասը միւտիրի Սայիտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Տիրէի սըհհիյէ էվրագ օտասը միւտիրի օլուպ սըհհիյէ գօմիսէրի քիֆագաթընտա պուլունան Արիֆ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Սըհհիյէ մուհասէպէ օտասը միւմէյյիզի Խուրշիտ էֆէնտիյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Սըհհիյէ Թահրիրաթ օտասը միւմէյյիզի Սայիտ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինտէ քեաին Ինէկէօլ գազասը գայմագամլըղը՝ Նըտէք գայմագամը սապըգ Ալի պէյէ,

Գարասի վիլայէթի տախիլինտէ Այվալըգ գազասը գայմագամլըղը՝ Էնէզ գայմագամը սապըգ Էմին պէյէ,

Վիլայէթը մէզքիւրէ տախիլինտէ քեաին Էրտէք գազասը գայմագամլըղը՝ Այվալըգ գայմագամը սապըգ Նազիֆ պէյէ,

Այտըն վիլայէթինտէ քեաին Վուրլա գազասը գայմագամլըղը՝ Ինէկէօլ գայմագամը սապըգ Նէճիպ պէյէ,

Խիւտավէնտիկեար վիլայէթինտէ քեաին Էսքիշէհիր գազասը գայմագամլըղը՝ Գարա Աղաճ գայմագամը սապըգ Հասան Ֆէհմի էֆէնտիյէ Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր ։

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Կէչէնտէ Սըրպիսթանտա զուհուր իտուպ գահը ու Թէսիրին իտիլէն իսեան հագգընտա Սըրպ գազիթէսի րէիսի Մ. Գրիսթիչ Թարաֆընտան գրալ Միլանա եազըլան պիր մէքթուպտա օգունտըղընա կէօրէ, իսեանը մէզքիւրտէն տօլայը Զայչար տիվանը հարպընտա 94 քիշի իտամա հիւքմ օլունմուշ օլուպ, պունլարտան 10ը տիրարը աֆէրէ ֆիրար իթմիշ, 1ի Թէլէֆը նէֆս իթմիշ, 63ին ճէզասը Թախֆիֆ օլունմուշ վէ 26սը տա իտամ իտիլմիշ տիր։ Պունտան մաատա 567 քիշի մուէպպէտէն վէ 73 քիշի մուվագգաթէն մահպուսիյէթէ հիւքմ օլունուպ, 75 քիշինին տէ պէրաէթինէ գարար վէրիլմիշ տիր ։

—

Ինկիլթէրրա գրալիչասը Վիգթօրիա հազրէթլէրինին Նամիզաճ օլուպ, բէամի կաղէթանըն պէյանընա կէօրէ, միւշարէլէյհա՝ միւԹատը վէճհըլէ կէզինմէսինտէ տէվամ իտիյօր իսէ տէ, պիր գաչ տագիգատան զիյատէ այագտա տուրամայօր ։ Պունընլա պէրապէր գրալիչանըն սըհհէթի հէրինտէ տիր։ Բիվայէթ օլունտըղընա կէօրէ, միւշարէլէյհա՝ ապրիլ այըն իլք օն պէշինտէ Պատա կիտէճէք, վէ պու սէյահաթը էսնասընտա իմբէրաթօր կիյօմ իլէ պիր միւլագաթ իճրա էյլէյէճէքմիշ ։

—

ԻԼԱՆԸ ՄԻՒՀԻՄՄ

Պ. ՎԷ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ

ՓԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ԷՃԶԱԽԱՆԷՍԻ

Միւտտէթը մէտիտէտէն պէրու էճզաճըլըգ վէ եա էճզա թիճարեթի իլէ պիլիշթիղալ, էհալիյի խօշնուտ իթմէք իչիւն էլիմիզտէն կէլէն ղայրէթտէ գուսուր իթմէմիշ օլտուղումուզ բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ վէ պիւթիւն էհալիյէ մալիւմ տիր ։

Պու քէրրէ տախի բաղպէթլու միւշթէրիլէրիմիզէ պիր սուհուլէթ օլմագ իչիւն պիր էճզախանէ քիւշատընը արզու էյլէյիպ, պիր չօգ սէնէլէրտէն պէրու հէրքէսին մալիւմի օլան Սթամպօլտա Եէնի Ճամի սօգաղընտա 26 նումէրօլը տէբօզիթօտան մաատա եինէ Սթամպօլտա քէօբրիւնիւն գարշըսընտա 77 նումէրօյա Պ. վէ Հ. ՔԻՒՉԻՒՔԵԱՆ ՓԻՐԱՏԷՐԼԷՐ նամը իլէ պիր էճզախանէ վէ տէբօզիթօ տահա քիւշատ էյլէմիշիզ տիր ։ Պուրատա Ֆրանսանըն վէ Ինկիլթէրրանըն քիմեա Թէրքիպլէրի վէ միւթէնէվվի մուալէճաթընըն քէմալը տըգգաթլա Թէրթիպ իտիլմիշ օլան էն էյի ճընսլարը մէվճուտ տըր ։ Պունլարտան պաշգա իսթիմալ օլունան միւթէնէվվի չարապլար, պալըգ եաղը, Նօրվէկիա չիգօլաթասը, գօնեագ վէ միւսքիրաթը սաիրէ տախի պուլունուր ։ Իշպու մաղազայա վիւրուտ իտէճէք բէչէթալար՝ տէրհալ Թազէ էճզալարլա վէ տըգգաթը քեամիլէ իլէ եափըլըր ։ Քէզալիք էճզախանէնին իւսթ գաթընտա Թապիպլէր իչիւն մահալը մախսուս Թային իտիլմիշ օլուպ, պիր խասթալըգ իւզէրինէ հէքիմ իլէ կէօրիւշմէք իսթէյէնլէր՝ պիզիմ էճզախանէմիզի Թէշրիֆ իթտիքլէրինտէ, հէր ճիհէթլէ ֆաիտէ միւշահէտէ իտէրլէր ։

ՀԷՐ ՆԷՎԻ ՔԻՄԵԷՎԻ ԹԱՀԼԻԼԱԹ

ՖԻԵԱԹ ՄԻՒԹԷՏԻԼ

—Ռուսիա 1300 սէնէսի (1884 մարտ) պիւտճէլէրինին Թանզիմ ու Թէտգիգի զըմնընտա շիմտիտէն պէրէր գօմիսիօն Թէշքիլ օլընմասը մագամը Սատարէթտէն պա Թէզքէրէ տէվտիրէ պիւյուրուլմուշ տուր։

—Խարիճիյէ Նազըրը Արիֆի բաշա հազրէթլէրի տուին տախի մագամը մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէմէմիշ տիր։

—Սէրասքէրը հազրէթը Շէհրիյարի խալիլ բաշա հազրէթլէրինին նամիզաճըլըղը՝ ճիւզի պիր նէզլէտէն նէշէթ իթմիշ օլտըղը ճիհէթլէ, միւշարէլէյհ մահալը մէմուրիյէթինէ տէվամ իտէմիյէճէքտէն իմիշ։

—Մէարիֆ Նէզարէթի մաթպաալար միւֆէթթիշի Վարօրիտիս էֆէնտի՝ Տէրսաատէյէտէ պուլունան քիթապճը տիւքքեանլարընը պիւմուայէնէ, Ռումճա վէ Ֆրանսըզճա օլարագ 150 մուզիրր քիթապ անզ էյլէմիշ տիր։

—Գօսօվա վիլայէթինտէն չէքիլէն պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, իւսքիւպ հապսխանէսինտէն ֆըրար իթմիշ օլան էշգըյայի մէշհուրէտէն Հալիմ Ջիւք վէ Իպրահիմ Պէքիր Նամիան հայտուտլար՝ պիր ժանտարմա օնպաշըսը Թարաֆընտան գաթլ օլունմըշլարտըր։

—Իթալիա Հիւքիւմէթի՝ Մըսըրտան վէ Սիւվէյիշ գանալընտան էօթէսինտէ վագը լիմանլարտան կէլէն սէֆինէլէրին գարանթինա միւտտէթինի պէշ վէ իւչ կիւնէ թէնզիլ իթմիշ տիր։

—Սագըզտան բասատրխանէի ամիրէյէ քէշիտէ օլունան պիր Թէլէկրաֆա կէօրէ, մէզքիւր աատանըն ճէնուպը զարպխինտէ սապահ սաաթ 11է տօղրու պիր խօրթում զուհուր իտէրէք, պիր չօգ աղաճլարը գօբարմըշ, վէ Նութիա վէ Նէոխօրի վէ Ցաֆրօնա գարիէլէրի իւզէրինտէն կէչտիկինտէ, պինլէրճէ քիրէմիտլէրի գալտըրմըշ տըր։

Մէզքիւր մահալլէրտէ 20—30 միլ մէսաֆէտէ վագը խանէլէր շիտտէթլէ սարըլմըշլար իսէ տէ, նուֆուսճա Թէլէֆաթ օլմամըշտըր։

—Վ...տա օգունմուշ տըր․

«Շըմէնտըֆէր գօմիսէրի Գումպարի էֆէնտի չարշէնպիհ կիւնիւ իրմիքեապ էյլէտիկի պիր մատտէտէն տօլայը Պէյօղլու ճէզա մահքէմէսինէ տավէթ իտիլմիշ օլտըղը հալտէ, հուզուրը մահքէմէտէ տախի պիր Թազըմ Թէճավուզաթը սէրքէշանէտէ պուլունտըղընտան, հազըրընտա մուամէլէի գանունիյէ իճրա իտիլմէք իւզրէ մահքէմէի մէզքիւրէտէն պա րէզարէթը ադլիէ տըշարըյա չըգարըլմըշ օլտուղու մէրվի տիր։»

—Միւսլիման հաճըլէրինի համիլ օլան Անէր վէ սաիր վաբօրլարըն հէնուզ Տէրսաատէթէ կէլմէմէլէրինէ, Վուրլա Թէհաֆֆուզխանէսինտէ պիր վէֆիյաթ վուգու իւզէրինէ Թէճտիտը գարանթինա իտիլմիշ օլմասը սէպէպ օլտուղունա տաիր պիր շայիա զուհուր իթմէքտէ օլտուղընը վէ անճագ Սըհհիյէ իտարէսինտէն օլ պապտէ րէսմի պիր մալիւմաթ զուհուր իթմէտիյինի Ճ. Հավատիս ենազրեօր։

—Կէչէն կիւն Թէրսանէտէն պաղըր չալարագ ֆիրար իտէր իքէն, արգատաշլարը իլէ պիրլիքտէ բաքիլ օլտուղու սանատլըն տէվրիլմէսինտէն տէնիզէ տիւշիւպ պօղուլան օնպաշընըն նաշը՝ պու քէրրէ մախսուսէն գուրուլան մաքինա վասըթասը իլէ գանլար իչինտէ օլարագ տէնիզտէն չըգարըլմըշ վէ իւզէրինտէն պիր խայլը նուհաս զուհուր էյլէմիշ տիր։

—Կէչէն ճումա կիւնիւ Սագըզտա շիտտէթլիճէ պիր զէլզէլէ վուգու պուլմուշ իսէ տէ, պիր կէօնա խասարաթը մուճիպ օլմամըշ տըր։

Ճէպէլի մէզքիւրէտէ գըշ բէք շիտտէթլի օլուպ, քէօմիւրիւն գըյյէսի 30 բարայա գատար չըգմըշ տըր։

—Գայտը միւզաաֆ (Բարթի տուպլ) ուսուլի իւզրէ տէֆթէր Թութմագ սուրէթինին պիրճիմլէ աօքէրի րիւշտիյէ մէքթէպլէրինէ Թաամիմի, վէ չակիրտանտան հէր քիմ իսթէ ֆէննը տէֆթէրիտէն լայըզ իլէ, իմթիհան վէրէմէճէկէք օլուր իսէ Թէրքը սընըֆ իտէմէմէսի խուսուսը էմր ու իրատէ պույրըլմըշ տըր։

ԻԼԱՆԸ ՄԻՒՀԻՄՄ

Ռումէլի Շըմէնտըֆէր Բիյանգօսը

Ալաֆրանկա յունվարըն 31ինճի ճումա իրտէսի (?) քէշիտէսինին Մ․ Ժ․ Ց․ Ծանէթթօ բազարթէսինէ Ռումէլի շըմէնտըֆէր բիյանգօսը քէշիտէ օլունաճաղընը Մ. Ժ. Ց. Ծանէթթօ բազզէթլու էհալիյէ իլան իտէր։

Մէզքիւր բիյանգօտա իքրամիյէլի 500 նումէրօ չէքիլէճէքտիր։ Էն պէօյիւք իքրամիյէ 300.000 ֆրանգ տըր։

Իշպու բիյանգօ իչիւն սաթըլան պիլէթլէրին ֆիյաթը 15 ղրուշ օլուպ, պիր չէրէկէք պիլէթ տախի 5 ղրուշա ֆիրուխթ օլունըր։

Սաթըն ալմագ իսթէյէնլէր՝ Գալաթատա Գօմիսիօն խանընտա 18 նումէրօլու Մ. Ժ. Ց. Ծանէթթօնըն մաղազասընա միւրաճաաթ իթմէլի տիրլէր։

Մէզքիւր մաղազա՝ գազանան նումէրօլարը անիտէ էօտէյէճէք տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՈՊԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 28 Ցունվար

Ինկլիզ էսհամը Ինկ. Լիր.	101-$^1/_2$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	08-$^5/_8$
» » գարանթօ	08-$^1/_2$
Իսթիգրազ 65	10-$^3/_4$
» 69	09-$^3/_4$
» 71	68-$^1/_2$
» 72	15-$^1/_2$
» 73	08-$^5/_8$
Օսմանլը Պանգասը	16-
Ռուսիա իսթիգրազը	85-$^3/_4$
Մըսըր տուրքիւմթա հըսէ	68-$^1/_2$
» իսթիզզայը	91-
Ցարիգ Սանիէ (Մըսըր)	67-$^3/_4$
Իւզէրլի իսթիգրազը (Մըսըր)	88-$^1/_2$
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101-$^1/_2$
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 28 Ցունվար

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	77-25
» » $^0/_0$ 5	107-42$^1/_2$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	08-65
» » գարանթօ	08-62$^1/_2$
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	52-
» 69	48-
» 73	45-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	41-50
Օսմ. Պանգասը	651-25
Գրէտի Լիօնէ	561-25
Գրէտի Ֆօնսիէ	1270-
Լիօն ագսիօնը	1270-
Սուէյզ ագսիօնը	2012-50
Ռուսիա 5 % 1877	92-
Իթալիա էսհամը	92-37$^1/_2$
Մըսըր Ֆօնտ. մուզթահըսէ	345-75
Մաճարիսթան էսհամը	101-$^1/_2$
Խունան 6 % 1879	412-50
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-17

Վիէննա 28 Ցունվար

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	-

ԳԱԼԱԹԱ ՊՈՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն աչ. գար.	09-26
Գու սապահ աչըլտը	09-34
Մըսըր մուզթահըսէ. գար.	75-15
Գու սապահ աչըլտը	76-15
Իսթիգր. 63 (մութօն)	59-
» 65	56-
» 69 (բինար	50-
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	17-25
» 73	44-
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	42-87$^1/_2$
Ագչէ Ֆայիզի	8-
Բէօր Ղրշ.	30-
Հէվալէսիզ »	37-$^1/_2$

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	6-30
Օթամալ պանգասը	6-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-
Թրամվայ	3-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-
Մէթալիք »	102-30
[illegible] »	100-
[illegible] »	103-
[illegible] »	800-
[illegible]	1370-
Ինկլիզ լիրասը	110-08
Ֆրանսըզ ալթունը	87-24
Ռուբլէ	90-
Գրէմից ալթունը	51-
Գամպիօ գայմէսի	9-33

ԷՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆ

Վագըֆլար նազարէթինտէն կէլէն իլան.

Էվգաֆը Հիւմայուն խազինէսի վարիտաթը ումումիյէ իտարէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթիւյզզիքր մահլիւլաթըն մուայէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը խիթամընտա իւչիւնճի հաֆթասը օլան իշպու 1299 սէնէսի քեանունը սանիինին 16ինճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա Թալիպ օլանլարըն գըյմէթը մուխամմէնէնին էօչրինէ միւսավի Թէէմին ագչէսինի միւսթասհըպէն իտարէի մէզքիւրէյէ կէլիպ միւ-

պաշէտէլէրինտէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկի իւչիւնճի տէֆա օլարագ իլան ու իխթար օլունուր։

..47 վէ 46..2500 (1) — Զարչըլը քէպիրտէ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Եօլ կէչէն խանը տէրունինտէ ֆէվգանտէ Սուլթան Մահմուտ վագֆընտան չէհրի 80 ղըշ. քիրասը Թէրպիէն 60 ղըրշ արսատա մէպնի մուգատաէմա 1 էլէգմ 2 պապ օտաներ միւլքիւ հիսսէսի։

..21 վէ 25..5000 — Պէյօղլունտա Շէյխ իւլ Հարէմ Հասան աղա մահալլէսինտէ Զուլըճը սօգագընտա մէրհում Հասան Բիզա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 70 ղըրշ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր մըզտար աշըըըը միւշթէմիլ Թահթընտա մէտտուտ պէրպէր տիւքքեանը միւշթէմիլ միւնհէտիմ ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

..36 վէ 37..15550 — Գալաթատա Քէմանքէշ Գարա Մուսթաֆա բաշա մահալլէսինտէ վէ Տէրպէթճի սօգագընտա Ղազի Բիյալէ բաշա վագըֆընտան վէ Գամէր խաթուն վագըֆլարընտան Թէրպիէն 270 ղըրշ արսատա մէպնի 5 օտա վէ չէհրի 800 ղըշ. քիրասը մուգատաէմա մէնզիլ արսասը էլէգմ 1 պապ մաղազանըն միւթէնիւնին 18 սէհիմ իթիպարը իլէ 2 հիսսէսի իլէ մուամէլէհա Գամէր խաթուն վագըֆընտան օլան 12 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

..22..4000 — Պէյօղլունտա Շէյխ իւլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զուլըճը սօգագընտա Հասան Բիզա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 190 ղըրշ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

..127..11668 — Թօբխանէտէ քեաթիպ Մուսթաֆա չէլէպի մահալլէսինտէ Պէյօղլու ճատտէսինտէ Նէֆըզ Հարէմէյն վագըֆընտան Թէրպիէն 160 ղըրշ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր գույու վէ 105 ղըրշ պագչէյի միւշթէմիլ չէհրի 160 ղրուշ քիրասը պիր պապ ախշապ մէնզիլին միւլքիւ հիսսէսի։

..2 վէ 4 վէ 6..10000 — Իւսկիւտարտա Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ Բիւյիւք համմամ սօգագընտա Այա Սօֆիա քէպիր վագըֆընտան Թէրպիէն 105 ղըրշ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 3 օտա վէ չէհրի 200 ղըշ. քիրասը քեարկիր մուգատաէմա պիր էլէգմ իւչ պապ տիւքքեանըն միւլքիւ հիսսէսի։

..7..2000 — Զէնկէլ գարիէսինտէ բազար գայըղը իսկէլէսի սօգագընտա գազասքէրը էսպագ Ապտի իւլ Բահիմ էֆէնտի վագըֆընտան Թէրպիէն օթուզ ղըրշ արսատա մէպնի չէհրի օթուզ ղրուշ քիրասը պիր պապ պիլա կէտիք տուխանի տիւքքեանընըն նըսֆ հիսսէսի։

..13..5000 — Իւսկիւտարտա Կիւլֆէմ խաթուն մահալլէսինտէ Ունճըլար սօգագընտա Հարէմէյն կէտիքեաթը վէ մահալլէի մէզքիւր ճամիի շէրիֆի վագըֆլարընտան Թէրպիէն 40 ղըրշ արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր սուֆա վէ սէնէվի իքի խիւզ ղը. քիրասը միւլք մա կէտիք պիր պապ գալայճը տիւքքեանընըն բուչ հիսսէսի։

..120 իլա 126..7500 — Իւսկիւտարտա Քէբճէ տէտէ մահալլէսինտէ Թօբթաշը ճատտէսինտէ Ալի վէ Ապտիւրրահիմ աղալար վագըֆլարընտան Թէրպիէն 498 ղըրշ արսատա մէպնի 24 օտա վէ պիր գույու վէ չէհրի 280 ղրուշ քիրասը Նըլողա խանը տիմէգըլէ մաարուֆ 1150 ղըրշ արսատա մէպնի խանըն 114 ղըրշ 3 պապ տիւքքեան հավասը իլէ 580 ղըրշ մահալինտէ 24 պապ օտալարըն բուչ հիսսէսի։

..41 վէ 31..7500 — Իւսկիւտարտա Սէլամի Ալի էֆէնտի մահալլէսինտէ Տաղ համմամը գարագօլխանէսի սօգագընտա մաթպախ էմինի էլհաճ Սէլիմ աղա վագըֆընտան Թէրպիէն խիւզ խիրմի ղըրշ արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 1600 ղըրշ պագչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

..3..16671 — Իւսկիւտարտա Սինան բաշա մահալլէսինտէ Թօբրագ սօգագընտա Գաիմ Մէհմէտ գազի Սինան բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 75 ղըրշ արսատա մէպնի տէրունինտէ իքի ատէտ խէր օտասը վէ քէպիր պիր գույու վէ պիր հավուզ վէ պիր ախըր վէ սէնէվի 4500 ղրուշ քիրասը Թէրպիէն վէ Թախմինէ 8750 ղըրշ պիր գըթա պօսթանըն օն սէքիզ սէհիմ իթիպարը իլէ պէշ սէհիմ հիսսէսի։

..169..7500 — Իւսկիւտարտա Եէնի մահալլէտէ Եէնի մահալլէ ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ խան վագըֆընտան Թէրպիէն խիւզ խիրմի ղըրշ արսատա մէպնի իքի օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ չէհրի խիւզ էլլի ղըշ. քիրասը ախշապ պիր պապ սիմիտճի տիւքքեանը կէտիկինին խիւզ խիրմի սէհիմ իթիպարը իլէ 60 սէհիմ հիսսէսի։

..1..6668 — Էմիրկէն գարիէսինտէ Չէշմէ սօգագընտա Սուլթան Այտիւլ Համիտ խան վագըֆընտան Թէրպիէն 150 ղըրշ արսատա մէպնի աթըը օտա վէ իքի սուֆա վէ պիր գույու վէ 200 ղըրշ պագչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլ միւլքիւ հիսսէսի վէ միւլքան հիսսէսի սահիպլէրի Թարաֆընտան ֆիրուխթ օլունաճաղը։

..150..1500 — Սամաթեաթ օմրուգ գուրպինտէ Հօճա Գասըմ կէօնանի մահալլէսինտէ Սամաթեաթ օմրուգ ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան սէնէվի 1500 ղըշ. քիրասը Թէրպիէն 120 ղըրշ արսատա մէպնի պիր օտալը միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ հէլվաճը տիւքքեանըն 8 հիսսէտէն պիր հիսսէսի,

..148 վէ 146..5250 — Սամաթեաթ օմրուգ գուրպինտէ Հօճա կէօնանի մահալլէսինտէ Սամաթեաթ օմրուգ ճատտէսինտէ մէրհում Պիալի Ահմէտ էֆէնտի վագըֆընտան Թէրպիէն 150 ղըրշ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտա վէ սէնէվի 1150 ղըշ. քիրասը ախշապ պիլա կէտիք պիր պապ տուխանի վէ 1 պապ Թուրշուճը տիւքքեանլարընըն բուչ հիսսէլէրի։

..1..5000 — Օրթաքէօյ գարիէսինտէ Զինճիրլի գույու սօգագընտա Թէրպիէն 40 ղըրշ արսատա մէպնի չէհրի խիւզ ղրուշ քիրասը պիր պապ պագգալ տիւքքեանըն բուչ հիսսէսի։

..59 վէ 61..1000 — Գալաթատա Արապ ճամի մահալլէսինտէ Եէլքէնճիլէր ճատտէսինտէ Ֆէրուհ քէթխուտա վագըֆընտան իքի պապ տէմիրճի տիւքքեանլարը միւլքլէրինին պիւթիւնիւ։

..4..5000 — Գուզկունճուգ գարիէսինտէ Պագգալ սօգագընտա Իպրահիմ բաշա քէրիմէսի Այշէ խաթուն վագըֆընտան Թէրպիէն 194 ղըրշ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

..24..3750 — Գալաթատա Ալաճա մէսճիտ մահալլէսինտէ Տօղրու սօգագընտա քեաթիպ Մէհմէտ էֆէնտի վագըֆընտան Թէրպիէն խիւզ ղըրշ արսատա մէպնի 3 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 20 ղըրշ պագչէյի միւշթէմիլ ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուչ հիսսէսի։

..121..1000 — Ահմէտիյէտէ Մօլլա Ալի էլ Ֆէնարի մահալլէսինտէ Ահմէտիյէ ճատտէսինտէ Սուլթան Ահմէտ խան վագըֆընտան միւլք մա կէտիկի օլմագ իւզրէ Թէրպիէն 134 ղրուշուզ ղըրշ միւլք կէտիք 1 պապ քէսէճի տիւքքեանը արսասընըն միւլքան հիսսէսի։

..23..500 — Զարչըլը քէպիրտէ Մէրճան աղա մահալլէսինտէ Թըղճըլար ճատտէսինտէ Գարապաշը Մէհմէտ էֆէնտի վագըֆընտան չէհրի 3 ղրուշ քիրասը 1 պապ գասսապ տիւքքեանը միւլքինին բուչ հիսսէսի։

..33..2000 — Սարրաճխանէտէ Ցիւլէքճիզատէ մահալլէսինտէ Պաշգարու ճատտէսինտէ Սուլթան Մահմուտ խան վագըֆընտան Թէրպիէն 40 ղըրշ արսատա մէպնի չէհրի 50 ղրշ. քիրասը պիր պապ ախշապ սարաճ տիւքքեանըն նըսֆ հիսսէսի։

..1..1000. — Գատըքէօյ Լիմանը գուրպինտէ Պօսթան Ալի մահալլէսինտէ Գատըքէօյ համմամը սօգագընտա Ղալիպ Հանըմ բաշա վագըֆընտան պէրպէրխանէլի չայըր 32 ղըրշ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

..21..25..5000. — Պէյօղլու Շէյխ իւլ Հարէմ Հասան աղա մահալլէսինտէ Զուլըճը սօգագընտա Հասան Բիզա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 70 ղըրշ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ պիր մըզտար աշըըըը միւշթէմիլ միւնհէտիմ պիր պապ ախշապ մէնզիլ վէ Թահթընտա մէտտուտ պիր պապ պէրպէր տիւքքեանընըն պիւթիւնի։

..22..4000. — Պէյօղլունտա Շէյխ իւլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Զուլըճը սօգագընտա Հասան Բիզա բաշա վագըֆընտան Թէրպիէն 190 ղըրշ պիր գըթա մէնզիլ արսասը։

..81..3100. — Գասըմ Բաշա Ճամիի Քէպիր մահալլէսինտէ Թէրսանէ գույուսը ճատտէսինտէ Հարէմէյն կէտիքեաթընտան Թէրպիէն 25 ղըրշ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտա վէ չէհրի 60 ղըշ. քիրասը մուգատաէմա պէրպէր էլէգմ պիր պապ էճզաճը տիւքքեանը կէտիկինին նըսֆ հիսսէսի։

..9..1000. — Էյիպտէ Ցէօքմէճիլէր մահալլէսինտէ Ահմէտ Ցէտէ սօգագընտա րէիս իւլ քիւթթապ Մուսթաֆա էֆ. վագըֆընտան Թէրպիէն 60 ղըրշ արսատա մէպնի պիր խէր օտասը վէ 1 գույու վէ 400 ղըրշ պագչէյի միւշթէմիլ պիլա տուվար վէ խարապ ախշապ պիր պապ մէնզիլ։

..54..1500. — Ալթը Մէրմէր գուրպինտէ Հաճի Ցէմիր մահալլէսինտէ Հօճա Շէմսէտտին էֆ. վագըֆընտան Թէրպիէն 1200 ղըրշ տէրունինտէ 1 օտա վէ 1 գույույը միւշթէմիլ խարապ պիր գըթա պաղչէնին բուչ հիսսէսի։

(1) Ծիւմլէլէրին պաշլարընտա իլք հիզատա պուլունան բագգամլար մահլիւլաթըն նումէրօլարընը վէ իքինճի հիզատաքիլէր գըյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

ԻԼԱՆԱԹ

Շէհր Էմանէթինտէն կէլէն իլան

Բուղէնը զէյթ	
Գըյէ	1080
Ցօն եաղը	
Գըյէ	600
Լասթիգ	
Գըյէ	96
Իսթիւբի	
Գըյէ	240
Ինկլիզ սալմէսթրէսի	
Գըյէ	24
Սթարմաչէթ	
Գըյէ	12
Պիւքիւլմիւշ բէնպէ	
Գըյէ	12
Սօտա	
Գըյէ	60
Եէշիլ պօյա	
Գըյէ	36
Սիւլիւէն	
Գըյէ	36
Պէյազ մաճուն	
Գըյէ	120
Թօմպ ֆըրչասը	
Գըյէ	180
Բուղէնը պէզիր	
Գըյէ	36
Բուղէնը նէֆթ	
Գըյէ	60
Քէօսէլէ	
Գըյէ	36
Ջըմբարէ քեաղըտը	
Գըյէ	24
Կազ սանտըղը	
Ատէտ	24
Ինկլիզ սըրավլասը	
Գըյէ	3

Քեաղըտխանէ սու մաքինալարը իչիւն պիր սէնէլիք լիւզումը օլան պալատէ ճինս ու միգտարը մուհարրէր էշեանըն չէրաիթը մալիւմէ իլէ պիլ մինագասա միւպայէասը մուգարրէր օլուպ, իշպու քեանունը սանիինին 23ինճի բազար էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, իթալիպ Թալիպ օլանլարըն Թէէմինաթ ագչէլէրի վէ եա միւթէպէր քէֆիլլէրի իլէ եէվմը մէզքիւրէ գատար Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

15 քեանունը սանի 99 3—2

Ալվալըզ վէ Եօնտա վէ Էմրուտ Ապատ գազալարընըն 99 սէնէսի հասըլաթընտան պէհէր տէսթիսի աթիգ 6 գըյէ 100 տիրհէմ իթիպար օլունան 30000 տէսթի զէյթինէ եաղընըն մաղազա տէրունինտէ լարանմա օլարագ պիրվէջն աթիգ գըյէ հիսապը իլէ վէ Թարիխը գարարտատէտէն իթիպարէն 5 այ զարֆընտա Թէսլիմ օլունմագ վէ մէճմու էսմանընըն նըսֆը մէճիտի 19 ղըշ. հիսապը իլէ գարարտատէ չէքիլէճէկի կիւնտէ բէշինէն, վէ տիկէր նըսֆը սուրէթը մուհարրէրէ վէճհիլէ հէր տէֆա Թէսլիմ օլունան եաղըն Թէսլիմինտէն 10 կիւն սօնրա վէրիլմէք չարթը իլէ պէհէր տէսթիսի 23 ղրուշուզ վէ խինէ պու չէրաիթ միւճիպինճէ Էտրէմիտ վէ Քէմէր Էտրէմիտ վէ Այվաճըզ գազալարընըն սէնէի մէրգումէ հասըլաթընտան պէհէր Թէսթիսի աթիգ 9 գըյէ 100 տիրհէմ իթիպար օլունան 30000 տէսթի լէպանթա եաղըն պէհէր տէսթիսի 33 ղըշ.տա պիր Թալիպ իւզէրինտէ օլտուղունտան վէ քեանունը սանիի Ռումինին 24ինճի ճումա էրթէսի կիւնիւ գարարը վէրիլմէք իւզրէ, պուրաճա վէ մահալինճէ միւզայէտէ օլունաճաղընտան, Թալիպ օլանլարըն քէֆիլլէրինի վէ եախօտ քէֆալէթ մագպուլէ գաիմ օլմագ իւզրէ տէօշիլթօ ագչէլէրինի միւսթասհըպէն եէվմը մէզքիւրտէն էվվէլ Մալիյէ խազինէի ճէլիլէսինտէ Աչար վէ Ագնամ մուհասէպէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

15 քեանունը սանի 99 5—2

ՑԱՔԱՔԱՌ [illegible]

ԷՇԵԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

[illegible]

Այտըն վիլայէթի տախիլինտէ քեաին մալիւմէլ էսամի իսկէլէլէր իլէ Նաֆատան Ճիտտէ վէ Եէնպու իսկէլէլէրինէ վաբօրլա նագլ օլունաճագ օլան 94000 քիլէ աթիգ հընթանըն նավլը տէրտեսթը մինագասա օլտուղը կէչէնտէ հազէթլալար իլէ իլան իտիլմիշ իտի։ Մինագասա չարթնամէսինտէ կէօսթէրիլտիկի իւզրէ, վաբօր՝ համուլէսինի Ճիտտէ վէ Եէնպուտա պատէլ Թախլիյէ հինը ավտէթինտէ գարանթինատան Թէմիզ բրաթիգա ալըր իսէ, պէհէր քիլէ աթիգ իչիւն 9, վէ պուլաշըգ բրաթիգա ալտըղը հալտէ, քէզալիք պէհէր քիլէ աթիգի իչիւն 10 ղըշ. նավլ ալմագ չարթը իլէ իշպու հընթանըն նագլը պիր Թալիպ իւզէրինտէ օլտուղունտան, վէ մահը ճարիի Ռումինին 24ինճի սալը կիւնի գարարը գաթիսի վէրիլէճէկինտէն, զիքր օլունան նավլարտան Նօգսան իլէ նագլ իթմէկէ Թալիպ օլանլարըն եէվմը մէզքիւրտէ Մալիյէ խազինէի ճէլիլէսինտէ Աչար վէ Ագնամ էմանէթի տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։

17 քեանունը սանի 99 3—1

Իւսկիւտար Իճրա մէմուրիյէթինտէն կէլէն իլան

Միւթէվէֆֆա Ցօպիանօվիլ վէրէսէսինին Թէրէգա Ջամիչ հանըմ զիմմէթինտէ պա իլամ ալաճաղը օլան մէպալիղը մայիւմէնին Թէէմինը իսթիֆասը զըմնընտա մէտխունէի մուամէլէյհանըն միւթէսարրըֆ օլտուղը Գատը գարիէսինտէ Եէլ Ցէյիրմէնինտէ Ահմէտ պէյ սօգագընտա 2 նումէրօլու խանէսինին ֆիրուխթը մահքիւմ օլմաղլա, Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն սօնրա միւզայէտէսինէ միւպաշէրէթ օլունաճաղը Իւսկիւտար Իճրա մէմուրիյէթինտէն իլան օլունուր։

19 քեանունը սանի 99

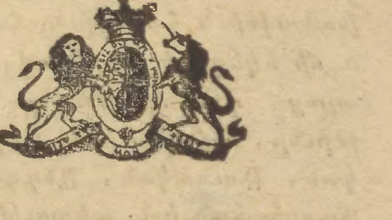

ՊԱԼՍԱՄԻՆԸ ՇԱՐԳԻ

Ջիյատէ սօղուգ վէ կիւնէշին Թէէսիրինտէն մուհաֆազա իտէրէք ինսանըն պէտէնինի եումշագ սաղլար վէ րէնկինի պօզմայարագ կիւզէլլիկինի տէ իպգա իտէր օլմաղլա, գարըլարըն էքսէրիսի պունու իսթիմալ իտէրլէր։

Մալիւմ օլտըղը վէճհըլէ չէհրէտէ էրկէնլիք, բուխխա վէ չաթլագ վէ չիլ վէ պունլարա միւշապիհ էմրազա Պալսամինը Շարգի իսթիմալ օլընըպ, եանի սապահ վէ ագշամ պիր ֆինճանա գօնըլըպ ինճէ տիւլպէնտ իլէ էհրէյէ վուրուլտըղը հալտէ հիչ պիր չէյ գալմատըղընտան մաատա, ինսանըն խիւզլէրինին հիւսնիւ տէ վէ լէթաֆէթինի տէ սագլար։ Գարըլարըն չէհրէ վէ մէմէլէրինէ սաիր ագալարընտա բէյազ օլան չիլ տէնիւլէն իլէքէթի տէ տէֆ իտէր. գաչըրման խիւլէրէ տէ տիւպէնտ իլէ վուրըլըր. գարըլար՝ սապահլարը խիւզլէրինի եըգար իքէն պիր մըգտար տա Պալսամինը Շարգի իլէ սիլինտիքլէրինտէ, չէհրէլէրինի կիւնէշին Թէէսիրաթընտան հըֆզ իտուպ կիւզէլլիքլէրինի վըգայէ իտէրլէր։

Պալսամինը Շարգի՝ գըզըլ տուտագ, տէրի վէ էլէր իլէ սըւգալարտա վուգու կէլէն եարըգլարը կէչիրտիկի կիպի, տէրի խասթալըղընա տա բէք զիյատէ ֆայիտէլի վէ միւէսսիր տիր. պիր չօրպա գաշըղը տօլուսը պիր գատէհ Պալսամինը Շարգի սույա գօնըլըպ իսթիմալ օլունտըղտա չէհրէտէ պուլունան լէքէլէրի տէֆ ու զայիլ իթտիկի կիպի, ուսթուրանըն Թրաշտան սօնրա վէրտիկի եանըգլըղը վէ պասընը կիպի ավարըզը տա կէչիրիր, վէ հէմ պէօյիւք ատամլար վէ հէմ չօճուգլար իչիւն գուլլանըլըր։

Պալսամինը Շարգի Պէյօղլունտա Տօղրու եօլտա քեաին Բարիզ Ցարփիլ ֆիւնունը Թըրպիյէսի ագասընտան Գանձէ... պիրատէրլէրին Ինկլիզ էճզախանէսինտէ պուլունուր։ Գուլլար՝ Պալսամինը Շարգինին հէմ մուճիտի վէ հէմ տէ իմալ ու Թէրքիպ իտէնլէրի տիրլէր։

ՑՕԳԹՕՐ Թ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

Բարիզտէն չէհրիմիզէ ավտէթինտէն պէրու Պէյօղլունտա վագը խանէսինտէ խասթէկեանը Թէտավի իթմէքտէ օլան Ցօգթօր Թ. Ասլանեան՝ միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ պու քէրրէ Գալաթատա Վօյվօտա գարագօլխանէսի գարշըսընտա վագը 2 նումէրօլը օտայա նագլ էյլէմիշ տիր։ Թապիպը մուամիլէյհ՝ պունտան պէօյլէ հէր կիւն մէզքիւր օտատա սաաթ 4տէն 10ա գատար միւրաճաաթ իտէն խասթէկեանը գապուլ իտէճէյի կիպի, ֆուգարայը տախի մէճճանէն Թէտավի էյլէյէճէք տիր։